

jihommoravský kraj

koncepce rodinné politiky pro všechny generace **2020/2030**

zkrácená verze

www.jmk.cz

rodinná
politika jmk

seniorská
politika jmk

**koncepce
rodinné politiky
pro všechny
generace
2020/2030**

zkrácená verze

Pořizovatel:

Jihomoravský kraj

www.jmk.cz

Zpracovatel:

konsorcium společností PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. ve spolupráci s vědecko-výzkumným ústavem ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. (Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D., PhDr. Andrea Hrušková, Ing. Ivana Foldynová, Ph.D., Ing. David Kubáň, Mgr. Petra Koprajdová a další)

Zpracováno v úzké součinnosti s Jihomoravským krajem (dále jen JMK)

© ACCENDO, Jihomoravský kraj

Úplná verze dokumentu:

je ke stažení na webu rodinné politiky: www.rodinnapolitika.cz

Obsah

Obsah	5
Seznam zkratk	6
Uvodní slovo	7
1. Vymezení rodinné politiky	8
2. Východiska rodinné politiky	10
Politika rodiny ve všech životních fázích	11
Oblasti rodinné politiky	11
3. Stromy problémů pro identifikaci společných příčin a SWOT analýza	12
Strom problémů	12
SWOT analýza	14
4. Návrhová část	16
Hodnota, vize a hlavní cíle rodinné politiky Jihomoravského kraje	17
Priority a jejich specifické cíle (SC)	17
Priorita 1: Materiálně-technické podmínky	19
Priorita 2: Sladění osobního, rodinného a profesního života	23
Priorita 3: Stabilita rodiny a mezigeneračních vztahů	29
Priorita 4: Příprava na stáří a kvalita života seniorů	35
Priorita 5: Komunitní život a dobrovolnictví	37
Priorita 6: Informační, osvětová a propagační činnost	39
Priorita 7: Institucionální zabezpečení rodinné politiky	41
5. Implementační část	46
Příprava aktivit k realizaci	46
Systematizace kompetencí při realizaci KRPJMK2020+	47
Monitoring, hodnocení a aktualizace KRPJMK2020+	48
6. Zdroje a literatura	49
Literatura	49
Online Zdroje	50
Indexy	50

Seznam zkratk

EU	Evropská Unie
FSS	Fakulta sociální studií Masarykovy univerzity
JMK.....	Jihomoravský kraj
KRPJMK2020+ .	Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje pro všechny generace na období 2020-2030
KrÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nestátní nezisková organizace
OD	Odbor dopravy krajského úřadu
OKPP	Odbor kultury a památkové péče krajského úřadu
OKŘ.....	Odbor kanceláře ředitele krajského úřadu
ORR.....	Odbor regionálního rozvoje krajského úřadu
OSV	Odbor sociálních věcí krajského úřadu
OŠ.....	Odbor školství krajského úřadu
OÚPSŘ	Odbor územního plánování a stavebního řádu krajského úřadu
OZ.....	Odbor zdravotnictví krajského úřadu
OŽP	Odbor životního prostředí krajského úřadu
SO.....	Správní obvod
SPO	Sociálně-právní ochrana
ÚŘK	Útvar řízení kvality krajského úřadu

Úvodní slovo

Koncepce rodinné politiky pro všechny generace je zastřešujícím dokumentem průřezových témat týkajících se různých oblastí života rodin a seniorů (občanská vybavenost, veřejný prostor, služby pro rodiny, mezilidské vztahy, slučitelnost osobního, rodinného a pracovního života atd.). V Jihomoravském kraji je rodinná politika systematicky rozvíjena již dlouhodobě a jejím hlavním cílem je vytvářet vhodné podmínky pro rodiny, aniž by bylo zasahováno do samotného fungování rodiny a všichni její členové tak měli svobodnou volbu při naplňování svých životních strategií.

Dokument je zpracován na období 2020-2030 a navazuje na Koncepci rodinné politiky Jihomoravského kraje na období 2015-2019. Vychází z Metodiky rodinné politiky na krajské a místní úrovni (MPSV) z roku 2020 a Koncepce rodinné politiky České republiky (MPSV) aktualizované v roce 2019.

Cílem dokumentu je systematicky rozvíjet prorodinné a proseniorské aktivity Jihomoravského kraje, které jsou vykonávány nad rámec zákonných povinností. Samotnému zpracování dokumentu předcházeli průzkum zaměřený na obce a na prorodinné organizace za účelem zjištění potřebnosti a cílů rodinné politiky Jihomoravského kraje a je zahrnutý v analytické části dokumentu. Stěžejní návrhová část koncepce obsahuje sedm základních priorit, které jsou dále rozpracovány do dílčích opatření. V implementační části je zahrnutý postup, kterým dojde k naplňování vytyčených cílů.

Oproti předchozím letům je koncepce rozšířena zejména o politiku seniorskou a politiku stárnutí, protože máme zájem toto téma řešit komplexně v rámci celé rodiny. A současně je kladem i větší důraz na rozvoj dobrovolnictví a komunitního způsobu života jako podpory aktivního přístupu lidí a prevence řešení obtížných situací. Delší časové období, na které byla koncepce vypracována, má napomoci na téma nahlížet kontinuálněji a systematictěji, aby bylo možné dlouhodobě naplňovat vize rodinné politiky, protože rodinu Jihomoravský kraj považuje za významnou hodnotu pro stabilitu a další rozvoj regionu.

1. Vymezení rodinné politiky

Rodina je tím nejpřirozenějším prostředím, v němž vzniká a v němž se také naplňuje úcta k člověku a kde si jedinec osvojuje základní hodnotové a etické normy a vzorce chování. Rodina je v tomto svém poslání nenahraditelná. Náhradní řešení se hledají jen těžko a jsou vždy obtížnější, méně dokonalá ve svém efektu a náročnější na ekonomické a lidské zdroje. Respektování principu humanismu v rodinné politice podporuje soudržnost rodiny, tím i její samostatnost a nezávislost, je de facto tou nejpřirozenější prevencí před nežádoucími sociálními jevy včetně ekonomických nákladů spojených s jejich odstraňováním, resp. zmírněním. Má nedocenitelné efekty pro hodnotovou orientaci občanů, zejména pak mladé generace¹.

Rodina je středem zájmu rodinné politiky, která představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodin ve výkonu jejich přirozených funkcí. Snaží se o vytvoření podmínek a prostředí příznivého pro rodiny, ve kterém mohou naplňovat své potřeby, rozvíjet se a prosperovat. Obecným cílem rodinné politiky je vytvořit ve společnosti prostředí celkově přátelské rodině, a to legislativní i nelegislativní cestou. Kvalitní rodinná politika na úrovni krajských a obecních samospráv je nutnou investicí do budoucích generací. Tato mezioborová politika má průřezový charakter, jelikož zahrnuje aktivity v oblasti sociální, zdravotní, v dopravě, bydlení, vzdělávání, volnočasové aktivity včetně vybudování vhodné infrastruktury a bezbariérovosti tras i objektů atd.

Někdy se stále můžeme setkat se zaměřováním rodinné politiky s politikou sociální. I přestože tyto oblasti spolu úzce souvisejí, rodinná politika se od sociální politiky v úzkém slova smyslu vymezuje. V užším slova smyslu se sociální politika zabývá zejména oblastí zaměstnanosti a sociálního zabezpečení (rezortní sociální politika), jejím cílem je prostřednictvím souboru aktivit, nástrojů a opatření reagovat na sociální rizika (negativní důsledky) a eliminovat sociální tvrdosti, které doprovázejí fungování tržních mechanismů, jako jsou stáří, nemoc, invalidita, nezaměstnanost nebo chudoba. „Toto pojetí redukuje sociální politiku na systém opatření především v oblasti zaměstnanosti a sociálního zabezpečení“². V praxi jde tedy o systém sociálních dávek, zdravotního a sociálního pojištění a poskytování sociálních služeb. V pozornosti zájmu sociální politiky je tedy rodina, která je ohrožena nebo se již v obtížích nachází.

Společnost, tj. i rodina je ovlivněna demografickým stárnutím. Z toho důvodu bude mít „role rodiny a soužití generací nezastupitelný význam při řešení problémů spojených se stárnutím populace v budoucnu a při realizaci politiky stárnutí v naší společnosti. Proto je třeba mnohem více posilovat roli rodiny a zdůrazňovat její význam pro zdravý vývoj společnosti.“ Rodinná politika je proto v rámci této koncepce chápána jako nadřazený pojem pro politiku stárnutí a seniorskou politiku, tzn., že se nesoustředí výhradně na podporu funkčnosti základní („jádrové“) rodiny, tj. rodiče a děti, ale rodina je chápána v širším slova smyslu jako celek rodičů, dětí, prarodičů a dalších nejbližších příbuzných. Rodinná politika se tak zaměřuje také na oblast podpory seniorů, přípravy na stáří, mezigenerační vztahy a vztahy obecně (např. opomíjené bývá manželství seniorů), mezigenerační solidaritu, dobrovolnictví seniorů apod.

Rodinná politika na **regionální úrovni** je komplexním celkem, na jehož tvorbě se podílejí různí aktéři ze státního, občanského, veřejného i soukromého sektoru. Patří zde kupříkladu zaměstnavatelé, kteří mohou podporovat prorodinné aktivity formou materiální pomoci (tj. benefity, dětské skupiny, mateřské školy, zajištění veřejných akcí), nestátní neziskové organizace angažující se v oblastech služeb pro rodiny obecně, pro rodiny v krizi, v péči a vzdělávání dětí a mládeže ve volném čase, v podpoře samoživitelek a samoživitelů, v péči o seniory aj., a dále církevní organizace, školská zařízení a vzdělávací instituce, nejrůznější veřejné i soukromé subjekty a v neposlední radě i samotné rodiny. Nejvýznamnějšími aktéry regionální rodinné politiky jsou však i nadále **kraje a obce**, jež plní nespočet funkcí.

Hlavním cílem regionální rodinné politiky je tvorba a podpora vhodných podmínek pro zakládání rodin a fungování rodin na úrovni krajů a obcí. Jde především o tyto situace:

- dostat rodinu do centra pozornosti místních samospráv,
- podpořit autonomii rodin při výkonu jejich přirozených funkcí,
- vytvořit podmínky pro fungování rodiny ve všech jejích životních fázích,
- motivovat rodiny v jejich angažovanosti v aktivitách občanské společnosti i v realizaci regionální rodinné politiky,
- zvyšovat informovanost občanů o opatřeních a aktivitách rodinné politiky na státní i regionální úrovni.

Obrázek 1.1: Schéma tří úrovní rodinné politiky

Rodinná politika spadá především do oblasti samosprávné činnosti veřejné správy, proto je klíčová její role na úrovni vyšších územně samosprávných celků, tj. krajů a hl. m. Prahy, a základních územně samosprávných celků, tj. obcí. Určitým potenciálem rozvoje rodinné politiky na lokální úrovni je zapojení dobrovolných svazků obcí, případně místních akčních skupin, které jsou finančně podporovány v rámci Programu LEADER.

Místní akční skupina (dále jen MAS) je společenstvím sdružující aktivní občany, neziskové organizace, soukromou podnikatelskou sféru a veřejnou správu (obce, svazky obcí a institucí veřejné moci). Jinak řečeno se jedná o společenství aktérů veřejné, soukromé a neziskové sféry nezávislé na politickém rozhodování. Cílem tohoto partnerství je, ve vztahu k rodinné politice, zlepšovat kvalitu života obyvatel ve venkovských oblastech, čehož má být dosahováno prostřednictvím získávání a rozdělování dotačních prostředků z EU a národních programů³.

2. Východiska rodinné politiky

Politika rodiny ve všech životních fázích

Rodinná politika představuje souhrn opatření a aktivit na základě definovaných cílů a priorit mající za účel podporu rodiny, a jejichž cílem je vytvořit prostředí celkově přátelské k rodině. Jedná se o průřezovou disciplínu, tj. zasahuje do různých veřejných oblastí života společnosti, např. bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce nebo také dopravní dostupnost a vybavenost jednotlivých obcí (občanská vybavenost, veřejné prostranství, technická a dopravní infrastruktura). Zároveň musí respektovat autonomii a schopnost rodin samostatně se rozhodovat, tj. rodinná politika pomáhá utvářet prostředí pro fungování rodin, ale nezasahuje přímo do fungování rodin. Pro úspěšný rozvoj rodinné politiky je důležité do její tvorby a realizace zapojit všechny příslušné aktéry. Podstatná je spolupráce aktérů na vertikální i horizontální úrovni.⁴

Současná společnost determinovaná globalizací a digitalizací je charakterizovaná nízkou sňatečností, vysokou rozvodovostí, vyšším věkem prvorodiček, nízkou plodností, rozvolněním forem partnerství a prodlužující se nadějí dožití, ale také narůstajícím individualismem a materialismem. V důsledku toho mají rodiny i jejich členové větší možnosti a vyšší očekávání, ale zároveň dochází k úpadku významu mezilidských vztahů, osamělosti, vyššímu konkurenčnímu boji a celkovému pocitu nedůvěry, strachu a nejistoty ve společnosti.⁵

Fungující rodina je základní jednotkou naší společnosti. Úloha rodiny ve společnosti je nezastupitelná, formuje osobnost člověka, vytváří lidský kapitál, ovlivňuje výchovu a růst budoucích generací. Jen stabilní a prosperující rodiny jsou zárukou dobrého prostředí pro výchovu dětí, funkčnosti, soudržnosti a udržitelného rozvoje společnosti v oblasti ekonomické, sociální, kulturní, výchovné i emocionální. Proto se rodinná politika Jihomoravského kraje zaměřuje jak na „jádrovou“ rodinu, tak na oblast podpory seniorů, přípravy na stáří, mezigenerační vztahy a vztahy obecně (např. opomíjené bývá manželství seniorů), mezigenerační solidaritu, dobrovolnictví seniorů apod.

Politika stárnutí má za cíl podporu přijetí stárnutí jako přirozenou součást života a připravit jedince, rodiny, ale i celou společnost na život ve stáří. Politika stárnutí má tedy podpořit plnohodnotné prožívání života i ve vyšším věku, odpovědný přístup ke zdraví, život v bezpečí a důstojnosti a s možností účastnit se na dění ve společnosti. Politika stárnutí se týká všech věkových skupin. Nejenže roste podíl seniorů na celkovém počtu obyvatel a společnost tak musí reagovat na tuto novou situaci, ale v budoucnu se bude osobně týkat i stávajících věkově mladších skupin. Důležité je vytvářet podmínky pro stárnutí v bezpečí a důstojnosti tak, aby se staří lidé mohli nadále podílet na všech aktivitách jako plnoprávní občané. „Stárnutí a stáří neznamená hlavně nemoc a závislost na péči druhých, ale je to plnohodnotná, dlouhá a členitá etapa života, která by měla být prožita plnohodnotně a aktivně.“⁶

Seniorská politika představuje souhrn opatření a aktivit s cílem zajištění vysoké kvality života obyvatel v pozdním věku, zlepšení mezigeneračních vztahů a větší zapojení starších lidí do společnosti. „Trendem je usilovat o aktivní způsob života seniorů, který přispívá jak k psychické a fyzické kondici, tak má zejména neocenitelný přínos pro ostatní členy společnosti, neboť umožňuje předat ostatním nabyté životní zkušenosti a znalosti. Je nutné respektovat individuální možnosti a přání každého jednotlivce a snažit se mu nabídnout aktivity odpovídající jeho potřebám. Řadu seniorů trápí zdravotní omezení, osamělost či neporozumění současnému rychle se měnícímu okolí... rodina v širším slova smyslu tvoří základ mezigeneračních vazeb a učení, vzájemné pomoci a solidarity, umění pochopit postoje a potřeby jednotlivce v konkrétní životní fázi. Zatímco senioři mohou předat mladším generacím svoji životní moudrost a dovednosti, pomoci jim v překonávání životních obtíží, mladší generace zase naopak může být prospěšná seniorům při zapojení do dnešního života a umožnit jim pochopit rychle se měnící technologický pokrok.“⁷

Problémem při realizaci rodinné politiky zůstává nejasná hranice mezi autonomií rodin a intervencí státu do rodin. Rodina musí mít možnost samostatně se rozhodovat. Rodinná politika tak představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny ve výkonu jejich přirozených funkcí, nikoli na přebírání těchto rolí a zasahování do vnitřního života rodin atd.

Oblasti rodinné politiky

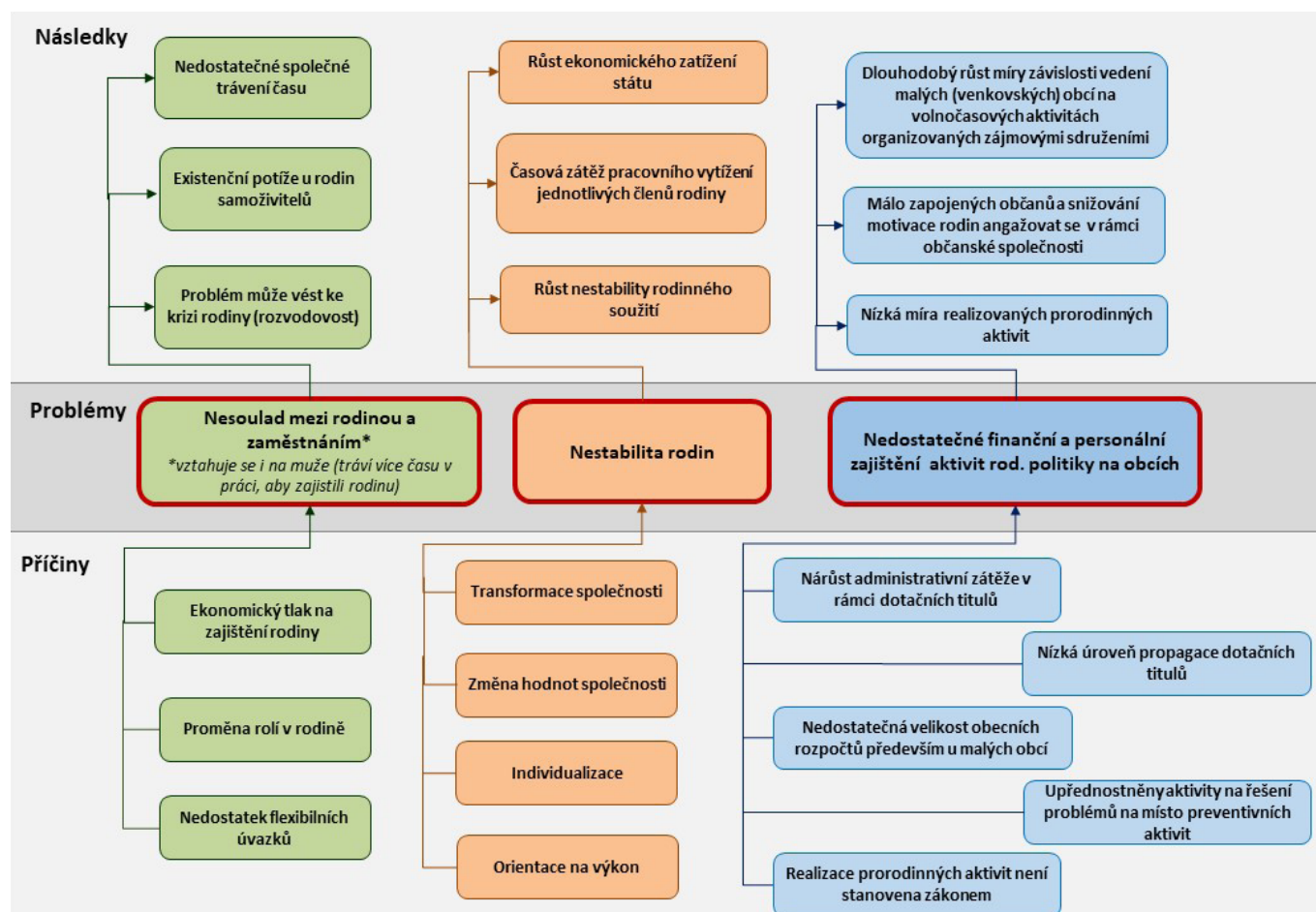
Stěžejními oblastmi podpory, na které se rodinná politika v současnosti zaměřuje, jsou:

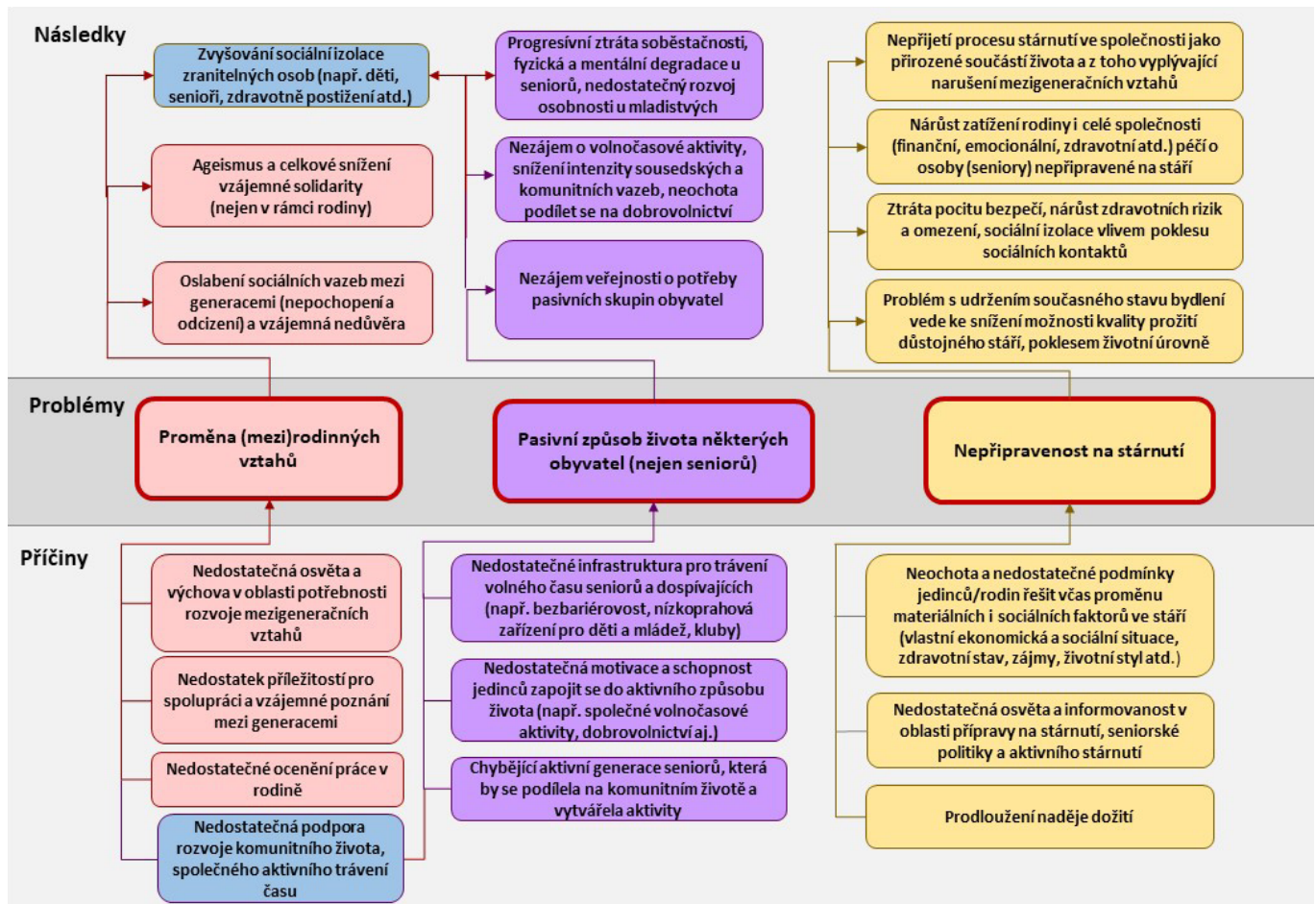
- Služby pro rodiny
- Sladování rodinného a pracovního života
- Prostor přátelský k rodinám a materiální pomoc
- Komunikace a spolupráce
- Partnerské a rodičovské kompetence
- Mezigenerační soužití a solidarita
- Dobrovolnictví
- Rozvoj komunitního života
- Neformální péče
- Aktivní stárnutí
- Institut manželství a jeho společenská prestiž

3. Stromy problémů pro identifikaci společných příčin a SWOT analýza

Strom problémů umožňuje vytvořit přehledný soupis největších slabín systému, včetně příčin jejich vzniku a jejich možných následků a dopadů, ke kterým by vedlo neřešení uvedených problémových oblastí.

Strom problémů

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Od roku 2011 roste v JMK hrubá míra sňatečnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Nárůst seniorské složky obyvatel a s tím spojená nutnost zajištění infrastruktury, péče.
<ul style="list-style-type: none"> Od roku 2010 dochází v JMK k poklesu míry rozvodovosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Vysídlování obyvatel z periferie v jihovýchodní části kraje.
<ul style="list-style-type: none"> V porovnání s ostatními kraji ČR má JMK vyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním. 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazný suburbanizační trend v okolí Brna a s ním spojená nutnost vybudování potřebné infrastruktury (obchody, zdravotnická zařízení, školy apod.) důležité pro rodinu.
<ul style="list-style-type: none"> Za posledních 10 let došlo v JMK k nárůstu počtu obyvatel o 40 tis. osob, především z důvodu pozitivního migračního salda. 	<ul style="list-style-type: none"> V malých obcích na venkově není dostatek předškolních zařízení a aktivit, které by pomáhaly rodičům realizovat profesní plány.
<ul style="list-style-type: none"> JMK patří mezi kraje s nejdelší nadějí dožití jak žen, tak i mužů. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná nabídka dostupných služeb dětských psychologů a psychologů pro rodiny.
<ul style="list-style-type: none"> JMK patří mezi kraje s nejvyšší hodnotou plodnosti, která má rostoucí trend. 	<ul style="list-style-type: none"> V malých obcích na venkově není dostatek nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
<ul style="list-style-type: none"> JMK má mezi kraji ČR nižší podíl dětí narozených mimo manželství, ale za posledních 10 let došlo k jeho výraznému nárůstu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná nabídka dostupného bydlení v některých větších obcích z důvodu malého počtu městských bytů.
<ul style="list-style-type: none"> Řešení podpory rodin v oblasti bydlení, ve velkých městech je snaha o zajištění dostupnosti nájemního bydlení, u malých obcí se jedná především o změny územního plánu z hlediska výstavby nových rodinných domků, příp. zasíťování pozemků. 	<ul style="list-style-type: none"> V malých obcích na venkově nedostupnost ambulantních i terénních zdravotních a sociálních služeb, vč. nedostatku praktických lékařů.
<ul style="list-style-type: none"> Ve větších městech je dostatek předškolních zařízení a aktivit pomáhajících realizovat profesní plány rodičů. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná podpora koordinované spolupráce aktérů rodinné politiky, vč. neziskového sektoru.
<ul style="list-style-type: none"> Města a některé větší obce mají rozvinutou síť mateřských klubů a rodinných center s alternativními možnostmi hlídání dětí - turistické tábory, lesní školky. 	<ul style="list-style-type: none"> Absence podpory rodin s více než 2 dětmi (např. problematika rodinného vstupného, které obvykle zahrnuje pouze dvě děti).
<ul style="list-style-type: none"> Ve větších městech je dostatečná nabídka programů v oblasti volnočasových, kulturních, sportovních, preventivních, osvětových aktivit pro různé cílové skupiny. 	<ul style="list-style-type: none"> Prostorová a časová nedostupnost služeb pro rodinu v krizi, např. dlouhé čekací doby na služby pedagogicko-psychologických, manželských a rodinných poraden.
<ul style="list-style-type: none"> Větší města mají dostatek vybavených dětských hřišť a sportovišť pro všechny věkové skupiny. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné opravy a pravidelná údržba objektů mateřských škol a dětských hřišť.
<ul style="list-style-type: none"> Větší města mají dobrou dostupnost terénních a ambulantních sociálních služeb zaměřených na seniory. 	<ul style="list-style-type: none"> Absence aktivit zaměřených na rodiny s dětmi se specifickými potřebami.
<ul style="list-style-type: none"> Pro malé obce na venkově je charakteristická vyšší soudržnost obyvatel a mezigenerační soužití rodiny. 	
<ul style="list-style-type: none"> Ve městech existence Family Pointů. 	
<ul style="list-style-type: none"> Ve větších obcích a městech se zvyšuje povědomí o rodinné politice. 	
<ul style="list-style-type: none"> Ve větších městech je zájem ze strany seniorů o aktivity. 	

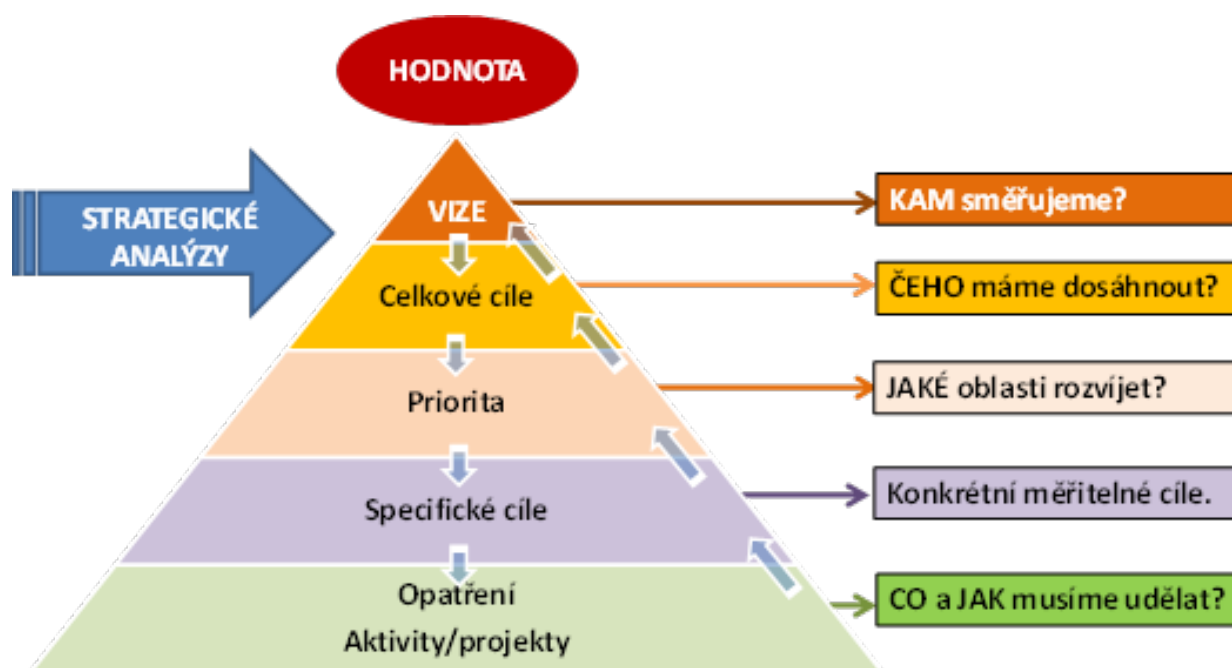
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Podpořit zodpovědnost obyvatel vůči péči o okolní prostředí, kde žijí. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízké kapacity zdravotních a sociálních služeb vzhledem ke stárnutí populace (nárůst o 30 tis. občanů ve věku 80 let a více do roku 2030).
<ul style="list-style-type: none"> Podpora informovanosti aktérů rodinné politiky se zaměřením na malé obce o možnostech vytvářet prorodinné klima a podporovat aktivity rodinné politiky (vč. možnosti využití dotačních titulů). 	<ul style="list-style-type: none"> Nesoulad mezi nárůstem naděje dožití k nízké zdravé délce života – zatížení sociálních a zdravotních systémů a nízká kvalita života seniorů.
<ul style="list-style-type: none"> Zajištění dostatečné kapacity infrastruktury pro rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobý nárůst teplot povede k zvyšujícím se vlnám horka především ve městech, které budou mít negativní dopad na každodenní život rodin mimo klimatizované prostory, což vede k hledání atraktivnějšího prostředí pro život (posílení trendu suburbanizace).
<ul style="list-style-type: none"> Aktivizovat potenciál seniorů především v oblasti dobrovolných aktivit, jelikož je předpokládáno prodloužení zdravé délky života. 	<ul style="list-style-type: none"> Společenské stereotypy a s nimi související nevýhodné postavení žen a starších osob na trhu práce.
<ul style="list-style-type: none"> Rozšíření realizace rodinných slev a úlev na poplatcích. Především pro vícečetné rodiny (s třemi a více dětmi). 	<ul style="list-style-type: none"> Zhoršující se adaptace na změny života rodiny při nástupu dítěte do jeslí nebo MŠ.
<ul style="list-style-type: none"> Zajištění dostupnosti služeb v rámci celého JMK, především služeb dětských psychologů a psychologů pro rodiny, příp. dalších služeb pro rodinu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízký potenciál soutěží pořádaných krajem – starostové vnímají, že soutěže nemají pro obce reálný přínos.
<ul style="list-style-type: none"> Rozvinout síť mateřských klubů a rodinných center i do malých obcí na venkově. 	<ul style="list-style-type: none"> Zhoršení kvality života seniorů v kontextu špatné orientace a neporozumění měnícímu se prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> Větší finanční podpora infrastruktury na venkově, např. nízkoprahová denní centra pro děti a mládež, denní stacionáře pro seniory, bezpečná dopravní infrastruktura vč. chodníků. 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení dostupnosti nelegálních návykových látek, a to jak ve městech, tak i na venkovských obcích.
<ul style="list-style-type: none"> Podpora neformální péče. 	<ul style="list-style-type: none"> Snižování účinnosti prevence sociálně patologických jevů kvůli omezeným možnostem podpory volnočasových aktivit.
<ul style="list-style-type: none"> Podpora a rozvoj terénních služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek času pracovně vytížených rodičů negativně ovlivňuje život rodiny.
<ul style="list-style-type: none"> Zapojení občanů do veřejného dění (rozvoj participace). 	<ul style="list-style-type: none"> Nízký zájem rodičů o trávení volného času dětí.
<ul style="list-style-type: none"> Vybudování infrastruktury vhodné pro individuální volnočasové aktivity pro mládež ve věku cca 12–20 let především na venkově. 	<ul style="list-style-type: none"> Vzrůstající tendence negativních dopadů kyberprostoru (závislost na informačně-komunikačních technologiích).
<ul style="list-style-type: none"> Rozšíření nabídek dostupných tzv. startovacích bytů pro mladé rodiny. 	<ul style="list-style-type: none"> Senioři v malých obcích na venkově nemají přístup k terénní službě, proto na sklonku života odchází do velkých měst.
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit údržbu dětských hřišť a přilehlého mobiliáře, obnova herních prvků a zastínění laviček a části dětských hřišť. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká dostupnost terénních služeb a denních stacionářů v malých obcích na venkově.
<ul style="list-style-type: none"> Zacílit aktivity na vyvážení pracovního a rodinného života. 	
<ul style="list-style-type: none"> Efektivnější podpora celoživotního vzdělávání (např. finanční gramotnost, zdravotní gramotnost, kurzy rodičovství). 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj a udržení aktivit pro zlepšení života seniorů. 	

4. Návrhová část

Návrhová část koncepce obsahuje vizi, celkové cíle, priority, specifické cíle a opatření Jihomoravského kraje, které vycházejí z Metodiky přípravy veřejných strategií, přijaté usnesením vlády ČR č. 71/2019. Na základě specifičnosti rodinné politiky je součástí návrhové části i vymezení hodnoty.⁸

- **Hodnota** – sdílená hodnota v území představiteli územní samosprávy (politiky), pracovníky veřejné správy, odborníky, zaměstnavateli, ale i veřejností, která přispívá k naplňování strategie ve všech dalších bodech. Význam hodnoty lze podpořit i vhodnou komunikační kampaní.
- **Vize** – popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace koncepce dosáhnout. Vztahuje se na koncepci jako celek. K naplnění vize by mělo dojít v dlouhodobém horizontu.
- **Celkové cíle** - rozvádí nadefinovanou vizi. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů specifických cílů. K naplnění celkových cílů by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace Koncepce).
- **Priorita** – rozvojová priorita někdy označována jako prioritní osa má vymezený svůj specifický cíl.
- **Specifické cíle** - rozpracovávají celkové cíle v konkrétních prioritách rodinné politiky ve střednědobém horizontu.
- **Opatření** - definuje kroky vedoucí k dosažení požadovaných specifických cílů.

Obrázek 0.1: Schéma návrhové části

ZDROJ: PROCES, 2020

Pozn.: V dokumentu jsou používány maskuliny (označení v mužském rodě, např. zaměstnanec), daná označení se však vztahují jak k mužům, tak i ženám.

Cílové skupiny Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje pro všechny generace:

1. osoby a rodiny ve všech životních fázích (např. rodiny s dětmi, matky/otcové na mateřské/ rodičovské dovolené, těhotné ženy a jejich partneři, mladá generace (mládež), osoby v produktivním věku, senioři, pečující osoby),
2. komunity,
3. zaměstnavatelé/OSVČ,
4. obce včetně jejich mikroregionálních organizací (např. Dobrovolný svazek obcí, Místní akční skupina),
5. a další aktéři rodinné politiky v území (např. školy a školská zařízení, knihovny, spolky, církve, prorodinné organizace a jiné).

Hodnota, vize a hlavní cíle rodinné politiky JMK

Hodnota

Jihomoravský kraj považuje rodinu za významnou hodnotu pro stabilitu a další rozvoj regionu.

Vize

Jihomoravský kraj – region s nejlepším prostředím pro rodiny ve všech životních fázích, který zohledňuje potřeby obyvatel měst i venkovských obcí.

Celkové cíle

Hlavním cílem rodinné politiky Jihomoravského kraje je:

1. podpořit rodinu ve výkonu přirozených funkcí ve městě i na venkově,
2. vytvořit prostředí podporující vznik nových rodin a stabilních partnerských vztahů,
3. oceňovat přínos rodiny pro společnost a posilovat hodnotu rodiny,
4. zvýšit kvalitu rodinného života i ve stáří,
5. umožnit členům rodiny svobodně realizovat vlastní životní strategie bez ohledu na věk a pohlaví.

Priority a jejich specifické cíle (SC)

Priorita 1: Materiálně-technické podmínky

SC1: Vytvořit a rozvinout materiálně-technické podmínky, dostupnou a bezpečnou infrastrukturu (age friendly) a veřejný prostor pro rodiny ve všech životních fázích, který bude bezpečný, prostupný a inkluzivní.

Priorita 2: Sladění osobního, rodinného a profesního života

SC2: Umožnit sladění osobního, rodinného a profesního života při zachování principu svobodné volby osobních životních rozhodnutí

Priorita 3: Stabilita rodiny a mezigeneračních vztahů

SC3: Podpořit autonomii rodin založených na stabilních, celoživotních a mezigeneračních vztazích včetně neformální péče.

Priorita 4: Příprava na stáří a kvalita života seniorů

SC4: Podpořit včasnou a zodpovědnou přípravu na stáří a současně zvyšovat kvalitu života ve stáří podporou participace seniorů ve zdravém životním stylu za účelem prodloužení délky života stráveném ve zdraví.

Priorita 5: Komunitní život a dobrovolnictví

SC5: Udržet a rozvinout komunitní život a přístup k dobrovolnictví s aktivním zapojováním všech generací.

Priorita 6: Informační, osvětová a propagační činnost

SC6: Rozvinout prorodinné klima v kraji prostřednictvím informovanosti, osvěty a propagace.

Priorita 7: Institucionální zabezpečení rodinné politiky

SC7: Zabezpečit průřezovou rodinnou politiku kraje, iniciovat a podporovat rodinnou politiku obcí a spolupráci aktérů rodinné politiky (mj. odborných subjektů) včetně participace rodin.

1. Priorita 1: Materiálně-technické podmínky

Opatření v oblasti materiální pomoci

Opatření v oblasti rozvoje infrastruktury

2. Priorita 2: Sladění osobního, rodinného a profesního života

Opatření v oblasti podpory zaměstnavatelů

Opatření v oblasti podpory zaměstnanců

Prorodinná opatření na krajském úřadě a v příspěvkových organizacích JM kraje

3. Priorita 3: Stabilita rodiny a mezigeneračních vztahů

Opatření v oblasti aktivit podporujících rodinné vztahy, partnerské a rodičovské kompetence

Opatření na podporu zdravého a aktivního životního stylu rodiny

Opatření na podporu mezigeneračních vztahů

Opatření na podporu pečujících osob

Opatření na podporu rodin cizinců

4. Priorita 4: Příprava na stáří a kvalita života seniorů

Opatření v oblasti přípravy na odchod do důchodu

Opatření na podporu well-being (duševní pohody)

5. Priorita 5: Komunitní život a dobrovolnictví

Opatření na podporu dobrovolnictví

Opatření v oblasti podpory komunitního života

6. Priorita 6: Informační, osvětová a propagační činnost

Opatření na podporu informovanosti a propagace témat rodinné politiky

Opatření na podporu webového portálu a elektronických komunikačních médií

7. Priorita 7: Institucionální zabezpečení rodinné politiky

Opatření na podporu tvorby prorodinných opatření na úrovni obcí

Opatření na podporu institucionálního zabezpečení na úrovni Krajského úřadu JMK

Opatření na podporu spolupráce různých aktérů rodinné politiky

Priorita 1: Materiálně-technické podmínky

SC1: Vytvořit a rozvinout materiálně-technické podmínky, dostupnou a bezpečnou infrastrukturu (age friendly) a veřejný prostor pro rodiny ve všech životních fázích, který bude bezpečný, prostupný a inkluzivní.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem priority je nabídnout takovou formu a rozsah podpory a pomoci, které prospívají soudržnosti rodiny a současně respektují její autonomii. Krajská podpora výrazně rozšiřuje státem doporučovaná opatření na podporu rodiny a dotýká se jednotlivých životních fází rodiny. Podpora rodiny nepomáhá jen ke zvládnutí nároků kladených na život v rodině, ale pomáhá vytvářet i hodnoty, z nichž čerpá celá společnost.

Cíl bude naplňován prostřednictvím finanční podpory neziskových prarodinných organizací a obcí, nepřímé finanční podpory v podobě slev pro rodiny a seniory, dotací do infrastruktury zohledňující potřeby členů rodin v závislosti na jednotlivých životních fázích, směřování dotační podpory do oblastí vzdělávacích programů pro rodiny, podpory bydlení aj.

Zaměření podpory:

Podpora je určena subjektům s působností v Jihomoravském kraji, které pracují na realizaci cílů rodinné a seniorské politiky.

Struktura opatření Priority 1

Priorita 1: Materiálně-technické podmínky

1.1 Opatření v oblasti materiální pomoci

- 1.1.1. Slevy pro rodiny a seniory
- 1.1.2. Dotační programy v oblasti rodinné a seniorské politiky

1.2. Opatření v oblasti rozvoje infrastruktury

- 1.2.1. Veřejný prostor pro všechny skupiny obyvatel
- 1.2.2. Rozvoj specifické infrastruktury pro rodiny a seniory
- 1.2.3. Rozvoj hřišť pro všechny věkové skupiny
- 1.2.4. Podpora přívětivé veřejné dopravy pro rodiny s dětmi a seniory
- 1.2.5. Dopravní obslužnost okrajových částí JMK
- 1.2.6. Rozvoj cykloturistiky a cyklodopravy
- 1.2.7. Podpora rozvoje bydlení pro mladé páry a rodiny, podpora komunitního a vícegeneračního bydlení

Opatření Priority 1:

1.1. Opatření v oblasti materiální pomoci

Opatření	1.1.1 Slevy pro rodiny a seniory	
Popis opatření	Snižovat rodinám a seniorům náklady za nákupy či služby a současně zvýšit ekonomickou dostupnost volnočasových aktivit prostřednictvím slevových systémů.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">• Realizace slevového systému pro rodiny s dětmi• Podpora slevového systému pro osoby starší 55 let věku• Propojením slevových systémů zajistit slevy pro prarodiče s vnoučaty	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet držitelů Rodinných pasů	a. Navýšení celkového počtu držitelů Rodinných pasů o 500 rodin ročně
	b. Počet držitelů Senior pasů	b. Navýšení celkového počtu držitelů Senior pasů o 500 seniorů ročně

Opatření	1.1.2. Dotační programy v oblasti rodinné a seniorské politiky	
Popis opatření	Vyhlášení a administrace dotačních programů odboru sociálních věcí na projekty v oblasti podpory rodiny a seniorů (prorodinných a proseniorských aktivit), vč. neformálních pečujících osob a dalších aktuálních potřeb podpory. Dotační programy představují důležitou podporu organizací a obcí v rozvoji rodinné a seniorské politiky.	
Zodpovědná osoba/ subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhlášení dotačních programů pro obce i NNO na podporu prorodinných a proseniorských aktivit 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Vyhlášení dotačních programů pro obce i NNO na podporu prorodinných a proseniorských aktivit	a. Vyhlášení dotačních programů v každém roce platnosti KRPJMK2020+

1.2. Opatření v oblasti rozvoje infrastruktury

Opatření	1.2.1. Veřejný prostor pro všechny skupiny obyvatel	
Popis opatření	Při úpravách veřejných prostor akcentovat vhodnost a bezbariérovost pro všechny skupiny obyvatelstva, podporovat bezpečnost na ulicích a silnicích a vytvářet příjemné prostředí s ohledem na životní prostředí a možnosti relaxace.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OD, OŽP, ORR	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Bezbariérovost budov a chodníků • Projekty zaměřené na bezpečnost na ulicích a silnicích (např. BESIP) • Podpora zadržování vody v krajině (např. výsadba zeleně) • Podpora úpravy veřejných ploch tak, aby mohly sloužit rekreaci a odpočinku všech generací (např. více zeleně ve městech) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OD, OŽP, ORR	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/ aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v období 2020-2030

Opatření	1.2.2. Rozvoj specifické infrastruktury pro rodiny a seniory	
Popis opatření	Rozvíjet místa pro přebalování, krmení a odpočinek rodin a dětí na veřejných místech. Rozvíjet mezigenerační a seniorská kontaktní centra	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozvoje dětských koutků a místností na veřejných místech za účelem přebalení, nakrmení a odpočinku dětí (Family Pointů) • Podpora rozvoje mezigeneračních a seniorských kontaktních center 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Celkový počet Family Pointů	a. Navýšení celkového počtu Family Pointů minimálně o 10 v období 2020-2030
	b. Celkový počet mezigeneračních a seniorských kontaktních center	b. Navýšení celkového počtu mezigeneračních a seniorských kontaktních center o 5 v období 2020-2030

Opatření	1.2.3. Rozvoj hřišť pro všechny věkové skupiny	
Popis opatření	Podporovat výstavby dětských hřišť, hřišť pro mládež, seniory apod. Spojovat prostor určený dětem s nabídkami lehkého cvičení pro dospělé.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, ORR	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora výstavby a revitalizace dětských hřišť • Podpora výstavby a revitalizace cvičících, workoutových a mezigeneračních hřišť 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, ORR	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 10 projektů/aktivit v období 2020-2030

Opatření	1.2.4. Podpora přívětivé veřejné dopravy pro rodiny s dětmi a seniory	
Popis opatření	Podporovat bezpečnost dopravy, zvýšit četnost jízd nízkopodlažních silničních a kolejových vozidel veřejné dopravy pro rodiny s dětmi a seniory, a to včetně podpory alternativních způsobů dopravy pro seniory.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OD, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Navýšit počet nízkopodlažních vozidel veřejné dopravy • Podpořit bezbariérovost nástupišť (MHD, bus, vlak) • Podpořit zavedení a rozvoj senior busů a nekomerční senior taxi • Podpora rozvoje rodinných cest za turistikou a na výlety. 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OD, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Podíl nízkopodlažních vozidel v regionální dotované veřejné dopravě (v %)	a. Navýšení podílu nízkopodlažních vozidel v regionální dotované veřejné dopravě o 10,0 % v letech 2020-2030
	b. Počet podpořených projektů/aktivit	b. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v letech 2020-2030

Opatření	1.2.5. Dopravní obslužnost okrajových částí JMK	
Popis opatření	Zajistit dopravní obslužnost v rámci okrajových částí kraje.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OD	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit návaznost spojů veřejné dopravy • Zajistit dostatek spojů veřejné dopravy za účelem cest do práce a do školy 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OD	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 1 projektu/aktivity v období 2020-2030

Opatření	1.2.6. Rozvoj cykloturistiky a cyklo dopravy	
Popis opatření	Rozvíjet cykloturistiku, rozvíjet a obnovovat její infrastrukturu pro podporu aktivního trávení volného času rodin a seniorů a pro podporu alternativního způsobu dopravy do zaměstnání, škol a službami. Posilovat důraz na bezpečné cyklostezky.	
Zodpovědná osoba/subjekt	ORR, OD	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Budování bezpečných cyklostezek • Rozšíření cyklostezek a cyklotras • Oprava, obnova a optimalizace značení stávajících cyklostezek a cyklotras • Zajištění doprovodné infrastruktury u cyklostezek a cyklotras pro rodiny a seniory (informační tabule, odpočívadla, přístřešky, odstavná zařízení pro kola, lavičky, půjčovna a úschovna kol apod.) • Zajištění cyklostezek a cyklotras s možností pohybu osob na invalidním vozíku • Podpora rozvoje cyklobusů a cyklovlaků 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet ORR, OD	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet kilometrů cyklostezek a cyklotras v JMK v rámci podpořených projektů JMK	a. Navýšení počtu kilometrů cyklostezek a cyklotras v JMK o 50 km mezi léty 2020-2030

Opatření	1.2.7. Podpora rozvoje bydlení pro mladé páry a rodiny, podpora komunitního a vícegeneračního bydlení	
Popis opatření	Podporovat dostupné bydlení a startovací byty pro mladé páry a rodiny, podporovat komunitní a vícegenerační bydlení pro zajištění důstojného bydlení mladým lidem, rodinám, seniorům a osobám v nepříznivé sociální nebo finanční situaci.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Propagace dobré praxe a pravidel pro startovací, dostupné, sociální a sdílené bydlení • Poradenství o možnostech výměny bytů lépe vyhovujícím životní situaci, poradenství o bezbariérových úpravách bydlení atd. 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných projektů/aktivit	a. Realizace minimálně 1 projektu/aktivity ročně

Priorita 2: Sladění osobního, rodinného a profesního života

SC2: Umožnit sladění osobního, rodinného a profesního života při zachování principu svobodné volby osobních životních rozhodnutí.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem podpory je umožnit sladění osobního, rodinného a profesního života při zachování principu svobodné volby osobních rozhodnutí ve všech životních fázích. Smyslem je podporovat lidi k volbě takových životních strategií, které jsou spojeny s rozhodnutím pro profesní a rodinný život, motivovat zaměstnavatele/OSVČ k vytváření vhodných podmínek zohledňujících zájmy a potřeby zaměstnanců pro sladění rodinného a profesního života, ocenění pozitivního vlivu rodinného života na výkon zaměstnance a zaměstnankyně a podporovat zaměstnavatele, pracovníky a pracovnice v oblasti aktivit age managementu.⁹ V neposlední řadě je cílem upozornit na problematiku potřeb sendvičové generace, tj. osob souběžně pečujících o děti a (pra)rodiče a nastavit podporu při této činnosti.

Priorita zahrnuje podporu zaměstnavatelů/OSVČ, nestátních neziskových organizací a vzdělávacích institucí a prostřednictvím těchto aktérů i podporu zaměstnanců a zaměstnankyň s cílem vytvoření podmínek pro rovnováhu profesního – osobního a rodinného života podle svobodné volby jednotlivců a rodin. Jednotlivá opatření chtějí mj. podpořit pohled na rodinu a profesní sféru jako rovnocenné zdroje společenské prosperity.

Cíl je naplňován zejména prostřednictvím podpory realizací auditů, soutěží a seminářů za účelem zavádění flexibilních pracovních úvazků a alternativních forem zaměstnání, aktivit motivujících k sebevzdělávání, ke schopnosti sebe prezentace na trhu práce, které umožňují opětovný návrat na trh práce, zavádění a rozvoj inovativních forem péče o děti, seniory a dlouhodobě nemocné.

Zaměření podpory:

Zaměstnavatelé/OSVČ, zaměstnanci, nestátní neziskové organizace.

Struktura opatření Priority 2

Priorita 2: Sladění osobního, rodinného a profesního života

2.1 Opatření v oblasti materiální pomoci

- 2.1.1. Motivace a podpora zaměstnavatelů/OSVČ k tvorbě příznivého prostředí pro sladění osobního, rodinného a profesního života zaměstnanců
- 2.1.2. Podpora flexibilních forem zaměstnávání
- 2.1.3. Podpora age managementu
- 2.1.4. Odbourávání předsudků v oblasti zaměstnávání
- 2.1.5. Podpora posilování společenské odpovědnosti

2.2. Opatření v oblasti podpory zaměstnanců

- 2.2.1. Podpora služeb péče o děti v době prázdnin
- 2.2.2. Podpora služeb péče o děti v průběhu školního roku
- 2.2.3. Podpora vzdělávacích programů v oblasti sladování osobního, rodinného a pracovního života

2.3. Prorodinná opatření na krajském úřadě a v příspěvkových organizacích Jihomoravského kraje

- 2.3.1. Zavádění prorodinných opatření na Krajském úřadě JMK
- 2.3.2. Zavádění prorodinných opatření v příspěvkových organizacích JMK

Opatření Priority 2:

2.1. Opatření v oblasti podpory zaměstnavatelů

Opatření	2.1.1. Motivace a podpora zaměstnavatelů/OSVČ k tvorbě příznivého prostředí pro sladění osobního, rodinného a profesního života zaměstnanců	
Popis opatření	Motivovat a podporovat zaměstnavatele/OSVČ, což povede k harmonizaci potřeb a očekávání lidí všech věkových kategorií (mladá generace, rodiny s dětmi, sendvičová generace, senioři atd.) od trhu práce a nároků zaměstnavatelů. Současně motivovat k vytváření příznivého klimatu v zaměstnání pro sladění osobního, rodinného a profesního života (spokojený zaměstnanec = výkonný zaměstnanec).	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, ÚŘK, OSV, ORR	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora školení zaměstnavatelů v oblasti specifik zaměstnávání mladých lidí • Podpora školení zaměstnavatelů v oblasti tvorby prorodinného klimatu • Podpora auditů a soutěží motivujících k tvorbě prorodinného klimatu v zaměstnání • Podpora kampaní za účelem vytváření podmínek pro přítomnost dítěte na pracovišti • Osvěta problematiky sendvičové generace • Zpracování vzorových příkladů dobré praxe v oblasti rodinné a seniorské politiky pro zaměstnavatele, příklady zaměstnaneckých benefitů, firemní mateřské školy nebo dětské skupiny atd. a jejich prezentace 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV, ORR	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených/realizovaných projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/ aktivit v průběhu let 2020-2030

Opatření	2.1.2. Podpora flexibilních forem zaměstnávání	
Popis opatření	Podporovat flexibilní formy zaměstnání (zkrácené úvazky, práce z domova, sdílená pracovní místa apod.) a tím umožnit zaměstnancům sladění pracovního a rodinného života pro plné využití potenciálu pracovníků jejich zaměstnavateli.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, ÚŘK, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora a realizace školení zaměstnavatelů v problematice sladění rodiny a zaměstnání • Zpracování vzorových příkladů dobré praxe pro zaměstnavatele, jak zavádět na pracovišti flexibilní formy práce, a jejich prezentace • Podpora prorodinných soutěží a auditů ve firmách • Podpora konání kulatých stolů s cílem podpořit komunikaci aktérů trhu práce 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených/realizovaných projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 1 projektu/aktivity ročně

Opatření	2.1.3. Podpora age managementu	
Popis opatření	Podporovat princip age managementu ve veřejné správě a samosprávě, v příspěvkových organizacích, firmách a u dalších zaměstnavatelů, šířit a propagovat aktivní práci s implementací age managementu do způsobu řízení lidských zdrojů.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, ÚŘK, OSV, ORR	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Osvětová kampaň (např. JMK přátelský pro všechny generace, zdravé pracoviště, zdravá rodina atd.) s cílem bourání věkových stereotypů, zdůraznění priority zdraví v pracovním i v osobním životě a podpory aktivního stárnutí (respektive aktivního přístupu k životu) • Podpora kurzů a seminářů pro rozvoj pracovních kompetencí v závislosti na proměnách trhu práce a životních fázích člověka na pracovišti s přihlédnutím k jeho měnícím se zdrojům (zdraví, kompetence, ale i hodnoty, postoje a motivace) • Realizace školení k přípravě expertů na oblast age managementu • Oceňování firem, které cíleně zaměstnávají osoby starší 55 let • Realizace výzkumného projektu na měření pracovní schopnosti (duševně i fyzicky pracujících) • Podpora analýzy stávající situace ve firmách (audit age managementu) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV, ORR	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených/ realizovaných projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/ aktivit v průběhu let 2020-2030

Opatření	2.1.4. Odbourávání předsudků v oblasti zaměstnávání	
Popis opatření	Podporovat zaměstnanost rizikových skupin na trhu práce (např. osoby po mateřské a rodičovské dovolené, rodiče malých dětí, osoby starší 50 let, lidé vracející se na trh práce po ukončení péče o osobu blízkou). Posilovat zdravé sebevědomí pečujících osob či rodičů po ukončení rodičovské dovolené, zejména v uvědomění si toho, jaké dovednosti péči získali a v čem mohou být pro zaměstnavatele přínosem.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vzdělávání před nástupem do zaměstnání • Podpora rozvoje kompetencí a sebevědomí pro trh práce • Propagace přínosu zaměstnávání rizikových skupin pro zaměstnavatele • Propagace podpory udržení kontaktu se zaměstnavatelem ve specifickém období zaměstnance (např. lidé pečující o děti či o osobu blízkou a lidé v důchodovém věku) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v letech 2020-2030

Opatření	2.1.5 Podpora posilování společenské odpovědnosti	
Popis opatření	Podporovat organizace, samosprávy a firmy ke společensky odpovědnému chování ve vztahu k sociální a environmentální oblasti.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, ÚŘK	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Realizace soutěží a kampaní (např. Cena hejtmana JMK za společenskou odpovědnost) k problematice společenské odpovědnosti firem • Zpracování vzorových příkladů dobré praxe v oblasti společenské odpovědnosti pro zaměstnavatele a jejich prezentace • Semináře a osvěta k tématu společenské odpovědnosti 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných/podpořených projektů/aktivit	a. Realizace/podpora 1 projektu/aktivity ročně

2.2. Opatření v oblasti podpory zaměstnanců

Opatření	2.2.1. Podpora služeb péče o děti v době prázdnin	
Popis opatření	Podporovat služby péče o děti, rozvoj družin, školních klubů a dalších aktivit v době prázdnin umožňujících rodičům realizovat své rodinné i profesní plány.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, OŠ	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce studentů pedagogických a jiných fakult se školami v době prázdnin na zajištění provozu školních družin a školních klubů nebo příměstských táborů • Podpora či osvěta volnočasových aktivit pořádaných školou či zaměstnavateli v době prázdnin jako pomoc s hlídáním dětí pracujícím rodičům • Podpora táborových základem a kluboven • Podpora dalších programů pro děti v době prázdnin 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, OŠ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně

Opatření	2.2.2 Podpora služeb péče o děti v průběhu školního roku	
Popis opatření	Metodicky podporovat budování kapacity zařízení pečujících o děti předškolního věku včetně alternativních forem péče. Metodicky podporovat činnosti školních družin a klubů na základě dlouhodobých demografických trendů v lokalitě, se zohledněním nové bytové výstavby a požadavků místních občanů.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OŠ	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Metodická podpora vzniku a provozu služeb péče o děti (mateřské školy, firemní školky, dětské skupiny, lesní školky aj.) • Metodická podpora vhodně nastavené otevírací a provozní doby u zařízení pečujících o předškolní děti • Metodická podpora školních družin a klubů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OŠ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Realizace metodické podpory v oblasti služeb péče o děti v průběhu školního roku	a. Realizace metodické podpory v oblasti služeb péče o děti v průběhu školního roku
	b. Počet podpořených projektů	b. Podpoření minimálně 5 projektů ročně

Opatření	2.2.3. Podpora vzdělávacích programů v oblasti sladování osobního, rodinného a pracovního života	
Popis opatření	Podporovat organizace poskytující programy v oblasti sladování osobního, rodinného a pracovního života formou vzdělávání, poradenství apod.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vzdělávání, poradenství, osvěty a sdílení příkladů dobré praxe • Podpora vzdělávacích programů pro sendvičovou generaci 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit mezi léty 2020-2030

2.3. Prorodinná opatření na krajském úřadě a v příspěvkových organizacích Jihomoravského kraje

Opatření	2.3.1. Zavádění prorodinných opatření na Krajském úřadě JMK	
Popis opatření	Podporovat sladění rodinného a pracovního života zaměstnanců Krajského úřadu JMK včetně umožnění flexibilních forem práce	
Zodpovědná osoba/subjekt	OKŘ, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Provozovat firemní mateřskou školu • Analýza možností a případné pilotní ověření provozování denního stacionáře pro seniory na podporu sladění péče o seniora a zaměstnání • Umožnit flexibilní formy zaměstnání • Zajistit příměstské tábory pro děti zaměstnanců Krajského úřadu JMK • Vzdělávání a setkávání rodičů na mateřské a rodičovské dovolené • Organizovat mimopracovní aktivity pro rodiny zaměstnanců Krajského úřadu JMK 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, ÚŘK, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Spokojenost zaměstnanců KrÚ JMK s prorodinnými opatřeními	a. Udržení nebo zlepšení spokojenosti zaměstnanců KrÚ JMK s prorodinnými opatřeními
	b. Provoz firemní mateřské školy JMK	b. Zajištění a udržení provozu firemní mateřské školy JMK

Opatření	2.3.2. Zavádění prorodinných opatření v příspěvkových organizacích JMK	
Popis opatření	Podporovat sladění rodinného a pracovního života zaměstnanců příspěvkových organizací JMK.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, OKPP, OZ, OD	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat prorodinná opatření v příspěvkových organizacích JMK • Podporovat sdílení dobré praxe v opatřeních zavedených v příspěvkových organizacích JMK • Podporovat účast v soutěžích a auditech na téma rodinné politiky • Vzdělávání a setkávání rodičů na mateřské a rodičovské dovolené 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, OKPP, OZ, OD	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet osvětových projektů/ aktivit	a. Realizace minimálně 1 projektu/ aktivity ročně

Priorita 3: Stabilita rodiny a mezigeneračních vztahů

SC3: Podpořit autonomii rodin založených na stabilních, celoživotních a mezigeneračních vztazích včetně neformální péče.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem je ocenění významu stabilních rodin a vytvoření podmínek pro výkon jejich přirozených funkcí s ohledem na zachování její vlastní autonomie. Podporou rozvoje rodičovských, partnerských a mezigeneračních vztahů přispět ke stabilitě rodin.

Zaměření podpory:

Nestátní neziskové organizace, obce, příspěvkové organizace kraje, církve a její organizace.

Struktura opatření Priority 3

Priorita 3: Stabilita rodiny a mezigeneračních vztahů

3.1 Opatření v oblasti aktivit podporujících rodinné vztahy, partnerské a rodičovské kompetence

- 3.1.1. Podpora organizací s prorodinnými aktivitami
- 3.1.2. Podpora manželského a rodinného poradenství
- 3.1.3. Příprava žáků a studentů k partnerství a aktivnímu rodičovství
- 3.1.4. Podpora profesionalizace a kvality služeb pro rodinu
- 3.1.5. Podpora přínosu a hodnoty rodiny v dnešní společnosti

3.2 Opatření na podporu zdravého a aktivního životního stylu rodiny

- 3.2.1. Podpora volnočasových aktivit pro rodiny
- 3.2.2. Podpora činnosti center volného času, sportovních klubů, škol a dalších organizací realizujících volnočasové aktivity
- 3.2.3. Podpora primární prevence sociálně patologických jevů (rizikového chování)
- 3.2.4. Projekty podporující zdravý životní styl

3.3 Opatření na podporu mezigeneračních vztahů

- 3.3.1. Podpora mezigeneračních aktivit

3.4 Opatření na podporu pečujících osob

- 3.4.1. Podpora programů pro osoby pečující o člena rodiny se zdravotním postižením nebo seniora

3.5 Opatření na podporu rodin cizinců

- 3.5.1. Podpora mezikulturního dialogu a začlenění rodin cizinců v Jihomoravském kraji

Opatření Priority 3:

3.1 Opatření v oblasti aktivit podporujících rodinné vztahy, partnerské a rodičovské kompetence

Opatření	3.1.1. Podpora organizací s prorodinnými aktivitami	
Popis opatření	Finančně podporovat organizace realizující prorodinné aktivity na podporu stability a funkčnosti rodiny.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">• Podpora vzdělávání v partnerských kompetencích pro stabilní život budoucího rodičovského páru• Podpora programů příprav na manželství a rodičovství• Podpora seminářů a podpůrných programů pro začínající rodiče• Podpora osvětově-vzdělávacích programů pro rodiny• Podpora aktivit pro rodiče na mateřské či rodičovské dovolené• Vzdělávání v legislativě související se sňatkem s příslušníky jiného státu případně v legislativě jiných forem soužití.	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/ aktivit	a. Podpora minimálně 10 projektů/aktivit ročně

Opatření	3.1.2. Podpora manželského a rodinného poradenství	
Popis opatření	Podporovat poradenství jako prostředek podpory zachování přirozených funkcí rodiny a prevence jejího rozpadu.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">• Podpora spolupráce s organizacemi manželských a rodinných poraden• Prezentace činnosti manželských a rodinných poraden směrem k veřejnosti	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných projektů/ aktivit	a. Realizace minimálně 1 projektu/ aktivity ročně

Opatření	3.1.3. Příprava žáků a studentů k partnerství a aktivnímu rodičovství	
Popis opatření	Podporovat programy nejen pro školy zaměřené na výchovu a vzdělávání mládeže k zodpovědnému partnerství a rodičovství a posilování odpovědnosti za funkčnost a stabilitu vlastní vytvořené rodiny v budoucnu.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, OŠ	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora realizace besed zejména se středoškoláky (ve školách, v zájmových organizacích, ve farnostech) na téma partnerských a rodičovských kompetencí • Vytvoření metodiky pro vzdělávací programy • Podpora zapojení seniorů do lektorské a přednáškové činnosti • Zavedení osvětové kampaně na podporu prevence neplodnosti 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/ aktivit v oblasti přípravy žáků a studentů k partnerství a aktivnímu rodičovství	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v období 2020-2030
	b. Vytvoření metodiky pro vzdělávací programy	b. Vytvoření metodiky pro vzdělávací programy

Opatření	3.1.4 Podpora profesionalizace a kvality služeb pro rodinu	
Popis opatření	Podporovat profesionalizaci a kvalitu služeb pro rodinu – zkvalitňovat stávající platformu organizací poskytujících služby pro rodinu.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání vedení spolků poskytujících služby pro rodinu • Podpora setkávání členů spolků poskytujících služby pro rodiny a výměny dobré praxe 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných projektů/ aktivit	a. Realizace minimálně 3 projektů/aktivit v období 2020-2030

Opatření	3.1.5 Podpora přínosu a hodnoty rodiny v dnešní společnosti	
Popis opatření	Podporovat aktivity na ocenění přínosu a hodnoty rodiny pro společnost.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Propagace a zapojení do kampaní vyzdvihující hodnotu rodiny např. Týden pro rodinu, Národní týden manželství, Světový den těhotenství, Mezinárodní den seniorů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet kampaní podporující přínos a hodnoty rodiny, do kterých se JMK zapojil	a. Zapojení JMK minimálně do 1 kampaně ročně

3.2 Opatření na podporu zdravého a aktivního životního stylu rodiny

Opatření	3.2.1. Podpora volnočasových aktivit pro rodiny	
Popis opatření	Podporovat volnočasové aktivity pro rodiny v oblasti kultury, sportu, turistiky, ekologie, duchovní a další.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, OŠ, OKPP, OŽP	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření vhodného a bezpečného prostředí k trávení volného času pro rodiny s dětmi • Podpora společného tvoření, vaření, vyrábění, předávání řemeslných, kulturních a hudebních dovedností, duchovních programů apod. • Organizace programů v rámci muzejní noci a noci kostelů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, OŠ, OKPP, OŽP	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně

Opatření	3.2.2. Podpora činnosti center volného času, sportovních klubů, škol a dalších organizací realizujících volnočasové aktivity	
Popis opatření	Podporovat organizace a spolky zajišťující volnočasové vyžití pro děti, mládež, rodiny s dětmi, seniory atd.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OŠ, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora činností organizací a spolků zajišťujících volnočasové aktivity prostřednictvím dotačních programů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OŠ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně.

Opatření	3.2.3 Podpora primární prevence sociálně patologických jevů (rizikového chování) Podpora primární prevence sociálně patologických jevů (rizikového chování)	
Popis opatření	Podporovat prevenci před škodlivými vlivy kouření, drog, alkoholu, šikany a hráčství, dále ochranu před nepoctivými prodejci (tzv. šmejdí) a osvětu o šíření nepravdivých informací a dezinformací (tzv. hoaxy a fake news). Aktivitu realizovány zejména v souladu se Strategií Jihomoravského kraje pro oblast rizikového chování, závislostí a závislostního chování.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OŠ	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora preventivních programů ve školách směřujících k iniciování a zahájení nebo rozvinutí programů specifické primární prevence rizikového chování se zaměřením na zlepšení sociálního klimatu školy/třídy a na zvyšování odborných znalostí a kompetencí pedagogů a pedagogických pracovníků prevence a řešení rizikových projevů chování • Podpora certifikovaných programů nestátních neziskových organizací se zaměřením na specifickou primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže ve školství, sekundární a terciární prevenci drogových závislostí 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OŠ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 5 projektů/aktivit ročně

Opatření	3.2.4. Projekty podporující zdravý životní styl	
Popis opatření	Podporovat a prohlubovat zdravý životní styl a ochraňovat zdraví obyvatel (motivace k zdravému způsobu života, osvěta apod.)	
Zodpovědná osoba/subjekt	ÚŘK, OZ, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity vycházející z Koncepce Projektu Zdravý kraj a místní agenda 21 na období 2020-2025 • Podpora aktivit NNO, obcí, spolků, zájmových skupin při realizaci aktivit na podporu zdravého životního stylu • Aktivity na podporu prevence vycházející z koncepce zdravotnictví JMK 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OZ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně

3.3 Opatření na podporu mezigeneračních vztahů

Opatření	3.3.1. Podpora mezigeneračních aktivit	
Popis opatření	Podporovat programy a aktivity na prohloubení mezigeneračních vztahů, dialogu a solidarity (programy zapojující seniory do péče o děti, programy škol pro žáky a jejich prarodiče, programy knihoven, obcí a spolků, které podporují mezigenerační vztahy).	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora a propagace mezigeneračních aktivit (např. čtení seniorů dětem) • Podpora realizace besed seniorů žákům a studentům ve školách včetně prezentace jejich společných výsledných aktivit • Podpora programů náhradních babiček/dědečků • Podpora společných aktivit dětí a seniorů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně

3.4 Opatření na podporu pečujících osob

Opatření	3.4.1 Podpora programů pro osoby pečující o člena rodiny se zdravotním postižením nebo seniora	
Popis opatření	Podporovat neformálně pečující osoby o člena rodiny se zdravotním postižením nebo s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo seniora prostřednictvím aktivit nestátních neziskových organizací/dobrovolníků (předcházení syndromu vyhoření u neformálních pečujících osob).	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Realizace vzdělávacích a podpůrných programů • Podpora osvětově vzdělávacích aktivit pro veřejnost • Rozvoj dobrovolnictví v oblasti neformální péče • Podpora institucí a organizací s nabídkou vzdělávání pro pečující osoby 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/programů	a. Podpora minimálně 1 projektu/programu ročně

3.5 Opatření na podporu rodin cizinců

Opatření	3.5.1. Podpora mezikulturního dialogu a začlenění rodin cizinců v Jihomoravském kraji	
Popis opatření	Podporovat mezikulturní dialog, a tím pomáhat odstranit bariéry mezi cizinci a obyvateli JMK, podporovat/zlepšovat postavení a začlenění rodin cizinců v JMK.	
Zodpovědná osoba/subjekt	ORR	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt „Provoz Centra pro cizince JMK“ • Realizace kurzů českého jazyka • Vzájemná výměna kulturního bohatství národů – jídlo, zvyky, umělecké výrobky, tradice, oblékání, jazyk atd. 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet ORR	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet přímo dotčených cizinců ze zemí EU a třetích zemí	a. Podpora minimálně 100 cizinců ze zemí EU a třetích zemí ročně

Priorita 4: Příprava na stáří a kvalita života seniorů

SC4: Podpořit včasnou a zodpovědnou přípravu na stáří a současně zvyšovat kvalitu života ve stáří podporou participace seniorů ve zdravém životním stylu za účelem prodloužení délky života stráveném ve zdraví.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem je zvýšit kvalitu života ve stáří, podporovat zdravé stárnutí, umožnit seniorům a seniorkám naplňovat své individuální potřeby a strategie, podporovat jejich důstojnost a vědomí práv i navzdory případným fyzickým či mentálním omezením, stejně jako podpora autonomie a odpovědného rozhodování o sobě sama. Cílem je podpořit osoby a rodiny v uvědomění si potřeby včasné přípravy na změny, související s příchodem stáří, jako je úbytek fyzických i psychických sil, možné snížení finančního zajištění s přechodem do důchodu, potřeba bezbariérového a prostorově odpovídajícího prostředí bydlení ve stáří a zvýšit informovanost o možnostech podpory a pomoci.

Zaměření podpory:

Život ve stáří a příprava na stáří se týká jak jednotlivých osob/rodiny, tak společnosti, včetně obcí a krajů

Struktura opatření Priority 4

Priorita 4: Příprava na stáří a kvalita života seniorů

4.1 Opatření v oblasti přípravy na odchod do důchodu

4.1.1. Podpora přípravy na přechod do důchodu

4.2 Opatření na podporu well-being (duševní pohody)

4.2.1. Podpora kvalitně prožitého života

4.2.2. Podpora zvládání změn

4.2.3. Podpora aktivního způsobu života seniorů

Opatření Priority 4:

4.1 Opatření v oblasti přípravy na odchod do důchodu

Opatření	4.1.1. Podpora přípravy na přechod do důchodu	
Popis opatření	Podporovat, šířit a propagovat aktivní práci s plánem odchodu do důchodu, předávat odborné a profesní zkušenosti mladším zaměstnancům, podporovat nabídky spolupráce v důchodu u bývalého zaměstnavatele (např. formou dobrovolnictví).	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, ÚŘK, OKŘ	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">Podpora kurzů a seminářů pro úspěšnou tranzici při odchodu ze zaměstnání do důchodu	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, OKŘ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 1 projektu/aktivity ročně

4.2 Opatření na podporu well-being (duševní pohody)

Opatření	4.2.1. Podpora kvalitně prožitého života	
Popis opatření	Podporovat základní předpoklad kvality života, zdravého životního stylu a psychické kondice formou podpory vzdělávacích a preventivních programů pro osoby ve věku 40+, 50+, 60+ a 65+.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> Realizace vzdělávacích a preventivních programů Podpora rehabilitačního cvičení 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v období 2020-2030

Opatření	4.2.2 Podpora zvládnání změn	
Popis opatření	Připravovat a realizovat programy zaměřené na zvládnání změn a prevence syndromu vyhoření.	
Zodpovědná osoba/subjekt	ÚŘK, OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> Osvětová kampaň na podporu prevence syndromu vyhoření u seniorů Podpora realizace seminářů pro seniory se zaměřením na zvládnání změn, nácvik relaxačních technik apod. Podpora technické, počítačové a finanční gramotnosti Podpora pozice Domovníka 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ, OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů /aktivit v období 2020-2030

Opatření	4.2.3 Podpora aktivního způsobu života seniorů	
Popis opatření	Podporovat aktivity pro seniory nabízející smysluplné trávení času a vzdělávání.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> Podpora organizací a klubů pro seniory s aktivizační náplní Podpora obcí, které zajišťují programy s aktivizační náplní Podpora mezigeneračních aktivit Podpora vzdělávání pro seniory, rozšíření Senior akademie a studijních oborů Univerzit třetího věku 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit ročně

Priorita 5: Komunitní život a dobrovolnictví

SC5: Udržet a rozvinout komunitní život a přístup k dobrovolnictví s aktivním zapojováním všech generací.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem je zapojit obyvatele obcí a měst do komunitního života a tím posílit přirozené vazby rodin k lidem a místu, kde žijí a tráví svůj volný čas. Smyslem je také podpora neformálního přirozeného setkávání a posílení sousedských vztahů a soudržnosti, s čímž souvisí také podpora dobrovolnictví nejen v rámci rodiny, ale i širší komunity.

Zaměření podpory:

Osoby a rodiny ve všech životních fázích, komunity, obce včetně jejich mikroregionálních organizací.

Struktura opatření Priority 5

Priorita 5: Komunitní život a dobrovolnictví

5.1 Opatření na podporu dobrovolnictví

- 5.1.1. Podpora dobrovolnictví
- 5.1.2. Ocenění a osvěta dobrovolnictví

5.2 Opatření v oblasti podpory komunitního života

- 5.2.1. Zapojení všech generací do komunitního života
- 5.2.2. Budování a rozvoj komunitních center

Opatření Priority 5:

4.1 Opatření na podporu dobrovolnictví

Opatření	5.1.1. Podpora dobrovolnictví	
Popis opatření	Podporovat vzdělávací programy zaměřené na nábor všech generací včetně vzdělávání pro specifika dobrovolnické činnosti.	
Zodpovědná osoba/subjekt	ÚŘK	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">• Při vytváření dobrovolnických databází zpracovávat i nabídky a poptávky seniorů• Pořádání workshopů, konferencí, příkladů dobré praxe• Sdílení dobré praxe v této oblasti	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených/realizovaných projektů/aktivit	a. Podpora/realizace minimálně 3 projektů/aktivit v období 2020-2030

Opatření	5.1.2. Ocenění a osvěta dobrovolnictví	
Popis opatření	Realizovat projekty a aktivity na podporu vědomí, že dobrovolnictví by mělo být součástí běžného života.	
Zodpovědná osoba/subjekt	ÚŘK	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhlášení ocenění pro dobrovolníky (např. Křesadlo) • Mediální podpora dobrovolnictví 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OKŘ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných projektů/aktivit	a. Realizace minimálně 1 projektu/aktivity ročně

5.2 Opatření v oblasti podpory komunitního života

Opatření	5.2.1 Zapojení všech generací do komunitního života	
Popis opatření	Motivovat a podporovat všechny generace v občanské angažovanosti a veřejném rozhodování v oblastech občanského a komunitního života.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV, ÚŘK	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Osvětová činnost a propagace komunitního života a soudržnosti obyvatel směrem k zástupcům obcí a měst (semináře, sdílení dobré praxe apod.) • Podpora sousedských slavností • Podpora sousedské výpomoci • Podpora občanské a komunitní angažovanosti 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV, OKŘ	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 1 projektu/aktivity ročně

Opatření	5.2.2. Budování a rozvoj komunitních center	
Popis opatření	Podporovat komunitní a mezigenerační vztahy prostřednictvím kulturních, vzdělávacích, environmentálních, tělovýchovných a duchovních aktivit, které napomáhají budování komunitního života a rozvoji mezigenerační spolupráce.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vzniku a rozvoje komunitních center • Podpora vzniku a rozvoje víceúčelových a kulturních center pro volnočasové aktivity 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet podpořených projektů/aktivit	a. Podpora minimálně 3 projektů/aktivit v letech 2020-2030

Priorita 6: Informační, osvětová a propagační činnost

SC6: Rozvinout prorodinné klima v kraji prostřednictvím informovanosti, osvěty a propagace.

Zdůvodnění/cíl:

Cílem je podporovat informovanost veřejnosti, organizací, obcí, médií a dalších o významu prorodinných opatření a všech aktivitách za účelem vytváření prorodinného klimatu ve spolupráci se všemi aktéry rodinné politiky. Opatření zahrnuje veškerou osvětu a informovanost prostřednictvím různých komunikačních kanálů.

Zaměření podpory:

Veřejnost, organizace, obce, média.

Struktura opatření Priority 6

Priorita 6: Informační, osvětová a propagační činnost

6.1 Opatření na podporu informovanosti a propagace témat rodinné politiky

6.1.1. Podpora publicity a informovanosti všech aktérů rodinné politiky

6.2 Opatření na podporu webového portálu a elektronických komunikačních médií

6.2.1. Zajištění správy, rozvoje a administrace webových stránek

6.2.2. Prezentace aktivit prostřednictvím sociálních sítí

Opatření Priority 6:

6.1 Opatření na podporu informovanosti a propagace témat rodinné politiky

Opatření	6.1.1. Podpora publicity a informovanosti všech aktérů rodinné politiky	
Popis opatření	Podporovat publicitu a informovanost rodičů, zástupců veřejné správy, organizací a nejširší veřejnosti o aktivitách sloužících k rozvoji rodinného života prostřednictvím propagace témat rodinné politiky ve spolupráci s audiovizuálními, tištěnými a elektronickými médii	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none">• Publikace článků týkajících se tématu rodinné a seniorské politiky• Tvorba elektronických (popř. tištěných) informačních materiálů• Realizace seminářů, konferencí, kulatých stolů a dalších diskusních setkání• Zaslání newsletteru o aktualitách v rodinné a seniorské politice zájemcům• Medializace dobré praxe v oblastech rodinné a seniorské politiky	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet zveřejněných informačních materiálů (např. články na webových stránkách rodinné politiky JMK)	a. Zveřejnění minimálně 12 informačních materiálů ročně

6.2 Opatření na podporu webového portálu a elektronických komunikačních médií

Opatření	6.2.1. Zajištění správy, rozvoje a administrace webových stránek	
Popis opatření	Zajišťovat správu a aktualizaci webových stránek informujících o rodinné a seniorské politice.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Správa webu rodinné a seniorské politiky, popřípadě dalších webů souvisejících s prarodinnými aktivitami kraje • Aktualizace mapy subjektů rodinné a seniorské politiky 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	<p>a. Smlouva o zajištění správy, rozvoje a administrace internetových stránek</p> <p>b. Aktualizace mapy subjektů rodinné a seniorské politiky</p>	<p>a. Uzavřená smlouva o zajištění správy, rozvoje a administrace internetových stránek v celém období 2020-2030</p> <p>b. Každoroční aktualizace mapy subjektů</p>

Opatření	6.2.2. Prezentace aktivit prostřednictvím sociálních sítí	
Popis opatření	Zajišťovat správu a aktualizaci profilů rodinné politiky JMK na sociálních sítích.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Správa Facebook profilů (Rodinná politika JMK, audit FFC, popř. dalších) • Správa dalších profilů na sociálních sítích (Twitter, Instagram apod.) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	<p>a. Počet zveřejněných příspěvků JMK na profilech rodinné politiky JMK na sociálních sítích</p>	<p>a. Zveřejnění alespoň 30 příspěvků JMK na profilech rodinné politiky JMK na sociálních sítích ročně</p>

Priorita 7: Institucionální zabezpečení rodinné politiky

SC7: Zabezpečit průřezovou rodinnou politiku kraje, iniciovat a podporovat rodinnou politiku obcí a spolupráci aktérů rodinné politiky (mj. odborných subjektů) včetně participace rodin.

Zdůvodnění/cíl:

Rodinná politika a její opatření musí vycházet z potřeb a impulzů rodin, jejich sdružení či odborných institucí. Jejich prosazení je však nemyslitelné bez institucionálního zabezpečení na úrovni samosprávy. Bez politického zájmu a institucionálního zajištění rozvoje rodinné politiky je její trvání krátkodobé, parciální a nekoncepční. Aktivní občané nebo prorodinné organizace mohou navržená opatření rodinné politiky naplňovat, ale nemohou proces jejího rozvoje řídit. Na příslušných úrovních politického rozhodování je vhodné ustanovit radu, komisi či jiný odpovídající orgán jako poradní orgán v otázkách rodin.

V opatřeních je také zahrnuto setkávání aktérů rodinné politiky za účelem výměny informací a podpory tvorby prorodinných opatření na úrovni kraje i na úrovni obcí.

Zaměření podpory:

Subjekty veřejné správy, veřejnost.

Struktura opatření Priority 7

Priorita 7: Institucionální zabezpečení rodinné politiky

71 Opatření na podporu tvorby prorodinných opatření na úrovni obcí

- 71.1. Metodická podpora obcím v realizaci rodinné a seniorské politiky
- 71.2. Podpora rozvoje prorodinných aktivit na úrovni obcí

7.2 Opatření na podporu institucionálního zabezpečení na úrovni Krajského úřadu JMK

- 7.2.1. Zabezpečení koordinace rodinné politiky na úrovni kraje a funkčních míst referentů rodinné politiky

7.3 Opatření na podporu spolupráce různých aktérů rodinné politiky

- 7.3.1. Podpora propojování aktivit zaměřených na rodinu a seniory
- 7.3.2. Spolupráce Krajského úřadu JMK s Ministerstvem práce a sociálních věcí
- 7.3.3. Rozvoj přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce v projektech zaměřených na rodinnou politiku
- 7.3.4. Zapojování občanů do diskuze o podobě prostředí přátelského rodině

Opatření Priority 7:

7.1 Opatření na podporu tvorby prarodinných opatření na úrovni obcí

Opatření	7.1.1. Metodická podpora obcím v realizaci rodinné a seniorské politiky	
Popis opatření	Zajišťovat metodickou podporu zástupcům obcí i koordinátorům rodinné politiky v oblasti rodinné a seniorské politiky prostřednictvím porad, seminářů, vzájemného sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Metodické porady, semináře, školení či individuální konzultace pro koordinátory rodinné politiky v obcích • Realizace seminářů pro zástupce vedení měst a obcí • Informovanost zástupců vedení měst a obcí na poradách 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet realizovaných aktivit	a. Realizace minimálně 2 aktivit ročně

Opatření	7.1.2 Podpora rozvoje prarodinných aktivit na úrovni obcí	
Popis opatření	Podporovat realizaci prarodinných a proseniorských aktivit na úrovni obcí prostřednictvím dotační podpory nebo projekty motivujícími k realizaci aktivit.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Dotační programy pro obce na rozvoj prarodinných a proseniorských aktivit • Informování o dotačních titulech jiných organizací a uskupení v oblasti rodinné a seniorské politiky, např. MAS, MPSV, MMR • Realizace auditu familyfriendlycommunity (obec přátelská rodině) • Sdílení dobré praxe (např. jak podporovat autonomii a soběstačnost seniorů, aktivity a projekty realizované v obcích) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Vyhlášení dotačních programů JMK na rozvoj prarodinných a proseniorských aktivit pro obce	a. Každoroční vyhlášení dotačních programů JMK na rozvoj prarodinných a proseniorských aktivit pro obce
	b. Počet obcí zapojených do Auditů FFC (příp. podobných projektů)	b. Navýšení počtu zapojených obcí do Auditů FFC v letech 2020-2030

7.2 Opatření na podporu institucionálního zabezpečení na úrovni Krajského úřadu JMK

Opatření	7.2.1. Zabezpečení koordinace rodinné politiky na úrovni kraje a funkčních míst referentů rodinné politiky	
Popis opatření	Zajišťovat koordinaci a realizaci rodinné politiky na krajském úřadě prostřednictvím referentů rodinné politiky a meziodborovou spoluprací v rámci pracovní skupiny napříč odbory.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění a rozšíření funkčních míst referentů rodinné politiky (popřípadě vznik oddělení) • Vznik a zajištění pracovní skupiny na úrovni kraje napříč odbory 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Zajištění funkčních míst referentů rodinné politiky JMK	a. Funkční místa referentů rodinné politiky JMK
	b. Zajištění pracovní skupiny na úrovni KrÚ napříč odbory	b. Existence pracovní skupiny na úrovni KrÚ napříč odbory

7.3 Opatření na podporu spolupráce různých aktérů rodinné politiky

Opatření	7.3.1. Podpora propojování aktivit zaměřených na rodinu a seniory	
Popis opatření	Podporovat diskuzi a spoluprací napříč sítí aktérů rodinné a seniorské politiky.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření pracovní skupiny ze zástupců zainteresovaných organizací, územních samospráv a dalších aktérů rodinné a seniorské politiky • Pořádání kulatých stolů a dalších setkání 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Vytvoření pracovní skupiny zainteresovaných aktérů rodinné a seniorské politiky JMK	a. Vytvoření pracovní skupiny zainteresovaných aktérů rodinné a seniorské politiky JMK

Opatření	7.3.2. Spolupráce Krajského úřadu JMK s Ministerstvem práce a sociálních věcí	
Popis opatření	Předávat si informace a příklady dobré praxe mezi Jihomoravským krajem a MPSV za účelem nastavení krajské i státní rodinné politiky.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Účast na platformách, poradách či jiných setkáních s pracovníky MPSV • Spolupráce při vytváření koncepcí a metodik MPSV • Spolupráce MPSV a JMK při realizaci projektů 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Účast zástupců KrÚ JMK na setkáních s MPSV v rámci rodinné a seniorské politiky	a. Účast na 50,0 % setkání s MPSV v každém roce

Opatření	7.3.3. Rozvoj přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce v projektech zaměřených na rodinnou politiku	
Popis opatření	Předávat si informace a příklady dobré praxe v oblasti rodinné a seniorské politiky mezi JMK a ostatními kraji ČR a zahraničními regiony.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Účast na platformách či jiných setkáních krajských koordinátorů rodinné a seniorské politiky na úrovni ČR • Propagace dobré praxe rodinné a seniorské politiky JMK prostřednictvím účasti na platformách či jiných setkáních se zahraničními pracovníky působící v oblasti rodinné a seniorské politiky 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Zapojení zástupců KrÚ JMK na přeshraničních, mezinárodních a meziregionálních platformách zaměřených na rodinnou a seniorskou politiku	a. Účast zástupců KrÚ JMK na přeshraničních, mezinárodních a meziregionálních platformách zaměřených na rodinnou a seniorskou politiku

Opatření	7.3.4. Zapojování občanů do diskuze o podobě prostředí přátelského rodině	
Popis opatření	Šířit osvětu mezi veřejností a vytvářet pocit odpovědnosti ve společnosti za utváření a udržování fungující rodiny prostřednictvím zapojování občanů do diskuze o podobě prostředí přátelského k rodinám.	
Zodpovědná osoba/subjekt	OSV	
Popis typových aktivit/projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Zapojování občanů do auditu FFC • Podpora zapojování občanů do pracovních skupin k rodinné a seniorské politice • Podpora a osvěta vytváření komisí a výborů k tématu rodinné a seniorské politiky na úrovni místních samospráv • Zjišťování potřeb a preferencí občanů a rodin (např. dotazníkové šetření, kulaté stoly, výzkumy a analýzy) 	
Potenciální zdroje financování	Rozpočet OSV	
Indikátor	Indikátor výstupu	Požadovaný stav
	a. Počet uskutečněných setkání s občany o podobě prostředí přátelského rodině	a. Realizace minimálně 1 setkání s občany

5. Implementační část

Účelem Implementační části je nastavit proces implementace nově vzniklého dokumentu „Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje pro všechny generace na období 2020-2030“ (dále jen KRPJMK2020+) do činnosti Jihomoravského kraje (dále jen JMK).

V rámci implementace KRPJMK2020+ je popsán postup přípravy aktivit. Rovněž je popsáno zavedení kroků a kompetencí do činnosti JMK. Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora vedení kraje. Stěžejní je institucionální zajištění implementace, tzn. zajištění činnosti Řídící skupiny KRPJMK2020+ (garant implementace a vyhodnocení naplňování KRPJMK2020+) a Koordinátora KRPJMK2020+ (výkonná složka realizace KRPJMK2020+). Koordinátora si volí členové Řídící skupiny, jedná se o pracovníka KrÚ JMK zařazeného pod OSV, který může být zároveň člen Řídící skupiny (není-li koordinátor člen Řídící skupiny, je s ní v úzké součinnosti).

Důležitou součástí implementace je také Akční plán a případně Zásobník aktivit, který je tvořen aktivitami, u kterých nedošlo k zařazení do Akčního plánu, a to z důvodu nedostatečných finančních zdrojů či nedostatečné připravenosti aktivit k realizaci.

KRPJMK2020+ je implementován prostřednictvím realizace aktivit Akčního plánu. Implementační mechanismy jsou nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých aktivit v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto rozvojového dokumentu.

Základními faktory implementace KRPJMK2020+ jsou:

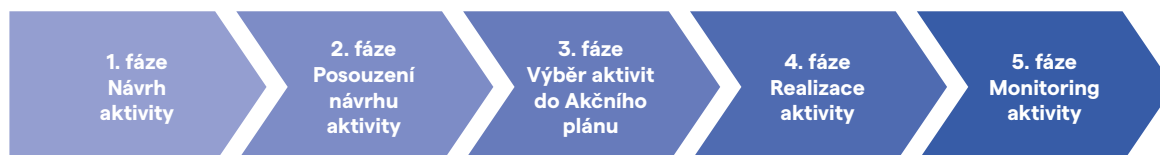
- A)** aktivní podpora na úrovni politické i na úrovni vedoucích dotčených odborů;
- B)** důkladná a úplná příprava a naplánování implementace;
- C)** úplná a cílená komunikace (zejména mezi aktéry rodinné politiky v území včetně obcí);
- D)** kompetentní implementační tým (tj. Řídící skupina KRPJMK2020+ a Koordinátor KRPJMK2020+, referenti pro rodinnou politiku);
- E)** vysoká míra zapojení zaměstnanců kraje a dalších aktérů do implementace (pracovní skupina, příp. projektové týmy).

Klíčovou aktivitou implementace je práce s informacemi a komunikace se všemi klíčovými aktéry rodinné politiky v území.

Příprava aktivit k realizaci

Jednotlivé aktivity jsou dle priority zařazeny do Akčního plánu nebo Zásobníku aktivit. Akční plán představuje nástroj operativní povahy sloužící k realizaci KRPJMK2020+ a k jednoznačnému vytyčení aktivit. Akční plán je pružný, každoročně aktualizovaný a schvalovaný voleným orgánem kraje, měl by reagovat na aktuální změny v území a finanční možnosti JMK. Akční plán je stanovován v souladu se strategickou vizí, celkovým cílem, prioritami a opatřeními. V rámci přípravy/aktualizace Akčního plánu jsou vybrané aktivity ze Zásobníku aktivit průběžně navrhovány do Akčního plánu.

Fáze procesu přípravy a realizace aktivit/projektů v rámci implementace KRPJMK2020+

Zdroj: PROCES, 2020.

Systematizace kompetencí při realizaci KRPJMK2020+

Odpovědnostní model implementace KRPJMK2020+

Zastupitelstvo kraje

- Schválení KRPJMK2020+
- Schvalování Průběžné monitorovací zprávy Akčního plánu
- Schvalování Souhrnné zprávy o realizaci KRPJMK2020+
- Schvalování Závěrečné monitorovací zprávy o realizaci KRPJMK2020+

Rada kraje

- Projednání návrhu Akčního plánu
- Projednání a předložení zastupitelstvu Průběžné monitorovací zprávy Akčního plánu
- Projednání a předložení zastupitelstvu Souhrnné zprávy o realizaci KRPJMK2020+
- Projednání a předložení zastupitelstvu Závěrečné monitorovací zprávy o realizaci KRPJMK2020+

Řídící skupina KRPJMK2020+

- Posouzení navrhovaných aktivit a příprava Akčních plánů
- Monitorování realizace KRPJMK2020+
- Provádění dohledu nad realizací a aktualizací KRPJMK2020

Koordinátor KRPJMK2020+

- Metodická pomoc ostatním odborům a aktérům při přípravě návrhů a realizaci aktivit
- Shromažďování návrhů projektů a jejich první formální posouzení
- Příprava podkladů pro jednání Řídící skupiny KRPJMK2020+
- Monitoring realizace projektů a zpracování Souhrnné zprávy o naplňování realizace KRPJMK2020+
- Správa Zásobníku aktivit

Odbory JMK, komise, příspěvkové organizace, neziskové organizace, zastupitelé a další aktéři rodinné politiky

- Předkládání návrhů projektových záměrů do Zásobníku aktivit v souladu s cíli KRPJMK2020+
- Podílení se na realizaci aktivit zařazených do Akčního plánu na dané období

Zdroj: PROCES, 2020.

Monitoring, hodnocení a aktualizace KRPJMK2020+

Nastavený hodnoticí systém v sobě obsahuje mechanismy průběžné kontroly a vyhodnocení. Stěžejním subjektem monitoringu a hodnocení je Řídící skupina KRPJMK2020+ jako iniciační a hodnotící orgán. Sběr podkladů pro monitoring a hodnocení bude realizovat OSV ve spolupráci s dotčenými odbory. Vyhodnocení (průběžných) výstupů realizace KRPJMK2020+ bude veřejně přístupné, čímž bude zajištěna transparentnost procesu realizace tvorby koncepce. Výsledky vyhodnocení budou každoročně zveřejňovány např. na webových stránkách kraje nebo na portálu <https://rodinnapolitika.cz> či jiným vhodným způsobem.

Účelem monitoringu a hodnocení je sledování průběhu realizace KRPJMK2020+ a hodnocení jeho naplňování. V průběhu realizace budou prováděny tři typy hodnocení:

Hodnocení Akčního plánu

- Každoročně v průběhu realizace KRPJMK2020+
- Předmětem hodnocení bude vyhodnocování naplňování Akčního plánu, tj. realizovaných projektů a naplňování opatření/cílů
- Zpracovatel: Koordinátor KRPJMK2020+
- Výstup: Průběžná monitorovací zpráva Akčního plánu

Průběžné hodnocení realizace KRPJMK2020+

- Každých 5 let realizace KRPJMK2020+ by měl být KRPJMK2020+ vyhodnocen jako celek
- Součástí je i každoroční vyhodnocení plnění realizace aktivit a vyhodnocení na základě Průběžných monitorovacích zpráv Akčního plánu
- Hodnocení bude představovat zpětnou vazbu, na jejímž základě budou přijímána případná opatření pro výběr projektových záměrů do Akčního plánu na další období s ohledem na přípravu rozpočtu JMK na další rok, případně pro aktualizaci KRPJMK2020+
- Zpracovatel: Řídící skupina KRPJMK2020+ a Koordinátor KRPJMK2020+
- Výstup: Souhrnná zpráva o realizaci KRPJMK2020+

Ex-post hodnocení realizace KRPJMK2020+

- Po ukončení realizace KRPJMK2020+ zhodnotit celkovou účinnost a efektivnost (účinnost intervence, rozsah naplnění cílů a očekávaných efektů aj.)
- Výstup: Závěrečná monitorovací zpráva o realizaci KRPJMK2020+

Zdroj: PROCES, 2020.

6. Zdroje a literatura

Literatura

1. BOUWER, L.M. (2011): Have Disaster Losses Increased Due to Anthropogenic Climate Change? Bulletin of the American Meteorological Society, 92①: 39.
2. ČSÚ (2004): Pracovní mikroregiony pro celou Českou republiku. Dojíždka za prací a do škol (na základě výsledků SLDB 2001) [online] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-1127-04-sldb_2001-6___pracovni_mikroregiony.
3. ČSÚ (2019): Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070. [online] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/hlavni-mesto-praha-gxcddoft3w>
4. DURDISOVÁ, J., KREBS, V., POLÁKOVÁ, O., ŽIŽKOVÁ, J. (1997): Sociální politika. 1. vyd. Praha: CODEX Bohemia, 1997. 328 s. ISBN 80-85969-33-7.
5. FOLDYNOVÁ, I. a kol. (2015): Zájmová diferenciacie a soudržnost obyvatel obcí a měst. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, 2015.
6. HAVRÁNEK, M. – POKORNÝ, O. (2016): Globální megatrendy pro aktualizovaný Strategický rámec udržitelného rozvoje. Praha: Úřad vlády ČR.
7. HOLMEROVÁ I., STAROSTOVÁ O., VEPŘKOVÁ R., WIJA P. (2013): Bedekr aktivního stárnutí. Vyd. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2013. 106 s. ISBN 978-80-87398-36-4.
8. JMK (2020): Dotační oblast - Sociální a rodinná politika. [online] Dostupné z: <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Folders/763-1-Socialni+a+rodinna+politika.aspx>
9. JMK (2020): Koncepce Projektu Zdravý kraj a místní Agenda 21 na období 2020-2025. [online] Dostupné z: <https://www.zdravyjmk.cz/zapisy-a-dokumenty/>
10. JMK (2020): Projekt Zdravý kraj a místní Agenda 21: O nás. [online] Dostupné z: <https://www.zdravyjmk.cz/o-nas/>
11. KREBS, V. a kol. (2005): Sociální politika. 3. přepracované vyd. Praha: ASPI, 2005. 504 s. ISBN 80-7357-050-5.
12. KUCHAROVÁ, V. (2007): Rodina a zaměstnání V. Neúplné rodiny (Deskriptivní fáze analýzy). Vyd. Praha: VÚPSV, 2007. 57 s. ISBN 978-80-87007-65-5.
13. MATĚJKOVÁ, B., PALONCYOVÁ, J. (2004): Rodinná politika ve vybraných evropských zemích II [online]. [cit. 2009-04-13]. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_139.pdf
14. MATOUŠEK, O. (2003): Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha: Sociologické nakladatelství. 2003b.
15. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (2015): Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu
16. MPSV (2008): Metodické doporučení MPSV „Rodinná politika na úrovni krajů a obcí“, MPSV 2008.
17. MPSV (2017): Koncepce rodinné politiky. 2017. [online] Dostupné z: <https://www.rodinnapolitika.cz/historie-rodinne-politiky-jmk/>
18. TOMEŠ, I. (2001): Sociální politika a mezinárodní zkušenost. 2. přepracované vyd. Praha: SOCIOKLUB, 2001. 262 s. ISBN 80-86484-00-9.
19. TONEV, P., HALÁS, M., KLAPKA, P. (2018): Prostorová neurčitost funkčních regionů: porovnání pracovní dojíždky v letech 1991-2011. In KLÍMOVÁ, V., ŽÍTEK, V. (eds.) XXI. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků. Brno: Masarykova univerzita, 2018. s. 285–292. ISBN 978-80-210-8969-3.
20. VEENHOVEN, R. (2003): Hedonism and Happiness. Rotterdam, 2003, s. 437-457. Journal of happiness studies, 4.
21. WHO (2007): Globální města přátelská seniorům: Průvodce. Ženeva, 2007. Převzato z http://www.mpsv.cz/files/clanky/7980/WHO_age_friendly_cities_cz.pdf

Online zdroje

1. http://amsp.cz/wp-content/uploads/2019/07/Aktualizovan%C3%A1-Koncepce-rodinn%C3%A9-politiky-ma_KORNBCMLPJ69.pdf
2. <http://mobilita-opava.cz/dokumenty/>; <http://mobilita-prerov.eu/dokumenty/>
3. <http://www.healthyageing.nu>
4. <http://www.mpsv.cz/nahled/cs/14472>
5. <http://www.pracnadalku.cz/work-life-balance>
6. http://www.rodiny.cz/images/Rod_komp.pdf
7. <http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz>
8. <http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/rodinna-politika/rodinna-politika/opatreni-na-podporu-rodin>
9. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6890-506-„Dotacni+program+na+podporu+pecujicich+osob“+pro+rok+2019.aspx>
10. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6894-506-„Podpora+rodinne+a+seniorske+politiky+na+urovni+obci“+pro+rok+2019.aspx>
11. <https://socialnipolitika.eu/2019/09/aktualizovana-koncepce-rodinne-politiky-29-kvetna-2019/>
12. <https://www.euroskop.cz/8917/sekce/zakladajici-smlouvy/>
13. <https://www.mpsv.cz/strategicke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>

Indexy

- 1 Matoušek, Oldřich. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Praha: Sociologické nakladatelství. 2003b.
- 2 Krebs, Vojtěch a kol. *Sociální politika*. Praha: Aspi, 2005.
- 3 <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>
- 4 Metodické doporučení MPSV „Rodinná politika na úrovni krajů a obcí“, MPSV 2008.
- 5 *Koncepce rodinné politiky, MPSV 2017*.
- 6 HOLMEROVÁ I., STAROSTOVÁ O., VEPŘKOVÁ R., WIJA P. (2013): *Bedekr aktivního stárnutí*. Vyd. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2013. 106 s. ISBN 978-80-87398-36-4.
- 7 <https://www.seniorskapolitikajmk.cz/o-seniorske-politice>.
- 8 Podobným způsobem ke strategickému plánování přistupuje PŮČEK, M., KOPPITZ, D. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Vydání 1. Praha: NSZM, 2012, v kapitole 1 *Strategické řízení samospráv: klíčové principy, kompetence a hodnoty*, str. 21.
- 9 *Pracovní schopnost je tvořena tzv. Domem pracovní schopnosti (zdraví, kompetence, hodnoty, motivace postoje, pracovní podmínky, sladování rodinného pracovního života)*. (Ilmarinen, 2008).

**rodinná
politika jmk**

**seniorská
politika jmk**

 www.jmk.cz

 www.rodinnapolitika.cz

 www.seniorskapolitika.cz

 www.facebook.com/rodinnapolitikajmk

 https://twitter.com/RP_JMK

jihomoravský kraj

Krajský úřad Jihomoravského kraje
Žerotínovo náměstí 3
601 82 Brno

